

Tanssinopettaja oman ammattinsa kehittäjänä

Näkökulmia tanssinopettajan
tapahtumatuotantoon

SOJA HEINO

Tanssinopettaja oman ammattinsa kehittäjänä

Näkökulmia tanssinopettajan
tapahtumatuotantoon

SOJA HEINO

TIIVISTELMÄ

Päiväys: 8.9.2014

TEKIJÄ Soja Heino		KOULUTUS- TAI MAISTERIOHJELMA Tanssinopettajan maisteriohjelma	
KIRJALLISEN OSION / TUTKIELMAN NIMI Tanssinopettaja oman ammattinsa kehittäjänä. Näkökulmia tanssinopettajan tapahtumatuotantoon.		KIRJALLISEN TYÖN SIVUMÄÄRÄ (SIS. LIITTEET) 71 s.	
TAITEELLISEN / TAITEELLIS-PEDAGOGISEN TYÖN NIMI Taiteellisen työn nimi tähän mahd. teostietoineen (tekijät, ensi-ilta, paikka) Täytä myös erillinen kuvailulomake. Taiteellinen osio on suoritettu TeaKissa ☐ Taiteellinen osio on suoritettu muualla (tekijänoikeuksista on sovittu) ☐			
Kirjallisen osion/tutkielman saa julkaista avoimessa tietoverkossa. Lupa on ajallisesti rajoittamaton.	Kyllä ☒ Ei ☐	Opinnäytteen tiivistelmän saa julkaista avoimessa tietoverkossa. Lupa on ajallisesti rajoittamaton.	Kyllä ☒ Ei ☐
<p>Taidepedagogisessa opinnäytetyössäni tuon esille näkökulmia ja esitän mahdollisuuksia tanssinopettajan tapahtumatuotantoon. Lähestyn aihetta Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajaopiskelijoiden ajatusten, sekä tanssinopettaja-tapahtumatuottaja Mira Kolasen haastattelun kautta. Kiinnostuksen kohteena on, kuinka Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajaopiskelijat kokevat tapahtumatuottamisen olevan osa tanssinopettajan opintoja ja tanssinopettajan työnkuvaa.</p> <p>Käytän tutkimuksessa hermeneuttis-fenomenologista tutkimusotetta, jonka kautta sain mahdollisuuden käsitellä aihetta sekä yksityiskohtiin että laajempiin käsitteisiin perehtyen. Hermeneuttisen kehämallin kautta tutkimusaineistosta saamani tieto löysi projisointipinnan tanssinopettajien työkentän kanssa. Tutkimuskysymykseni laajeni käsittelemään tanssinopettajien koulutuksen suhdetta työkentällä tarvittaviin tarpeisiin ja vaatimuksiin tapahtumatuotannon näkökulman kautta.</p> <p>Tutkimukseni teoria ja arvopohja tulee Lauri Rauhalan holistisesta ihmiskäsityksestä, sekä Paolo Freiren dialogisuuden ja muutoksen etiikasta. Pysin tuomaan esille lähtökohtia, joista tanssinopettajien koulutus koostuu, sekä käsittelen tapahtumatuotannon teoriaa. Pohdin tanssinopettajakoulutusten mahdollisuutta syventää tanssinopettajien ammattitaitoa, kun keinoina ovat dialoginen pedagogiikka ja tapahtumatuotanto. Tanssinopettajaopiskelijoiden kokemukset opiskelusta ja näkemykset tulevaisuuden työstä luovat lähtökohtia tanssinopettajaopiskelijoiden koulutussisältöjen kehitysehdotuksille. Tuon tutkimukseen mukaan myös omat kokemukseni tanssinopettajasta tapahtumatuottajana.</p> <p>Tutkimuksen aikana esioletukseni siitä, että tanssinopettajaopiskelijat kaipaavat vielä konkreettisempaa opetusta tanssipedagogiikan ja tapahtumatuottamisen yhteydestä syventyi. Tanssinopettajaopiskelijat tulevat tarvitsemaan tapahtumatuotannon taitoja tulevassa työssään. On tärkeää, että tanssinopettaja tietää kuinka tuotannonala ja sen osa-alueet toimivat. Vielä tärkeämpää on, että hän pystyy yhdistämään teorian joustavasti omaan ammattitaitoonsa ja laajentamaan luovaa työtään tapahtumatuotannon työkaluilla. Tanssinopettajan työnkuva niin opettajana, tanssijana, koreografina, tuottajana kuin taitelijanakin kaipaa tukea. Koen, että tapahtumatuottamisen taidot avaisivat suuria mahdollisuuksia toteuttaa sekä taidepedagogiikkaa että taiteellista työtä yhdessä. Vapaus toimia oman alansa kehittäjänä ja oman yhteisönsä kulttuurituottajana antaa toivoa jaksavasta, yli ammattirajojen verkottuvasta ja inspiroituneesta tanssinopettajasta.</p> <p>Tuon tutkimuksen lopussa esille ehdotuksia ja ajatuksia tanssinopettajan koulutuksen kehittämiseen. Kehittämällä ja syventämällä koulutuspolkua, sekä antamalla tanssinopettajille mahdollisuuksia ja työkaluja kehittää omaa ammattitaitoaan, luo perusteluja taiteen, kulttuurin ja taidekasvatuksen olemassaolon tärkeydelle. Tanssinopettajan tieto-taitojen hyödyntäminen monipuolisemmin tanssinkentällä tukee ajatusta dialogisesta, kehittyvästä ja verkostoituvasta ammattikentästä. Liikkeen opettamisen lisäksi tanssinopettajien tapahtumatuottamisen yhteiset lähtökohdat olisivat siis näin ollen samat kuin taidepedagogiikassakin: ihmiskäsitys, dialoginen kohtaaminen ja vuorovaikutus.</p>			
ASIASANAT Tanssi, esittävät taiteet, tuottaminen, tapahtumatuotanto, taidepedagogiikka, kriittinen pedagogiikka, dialogisuus, holistinen ihmiskäsitys, palveleva johtaminen, koulutus, tanssinopettaja, sosiokulttuurinen innostaminen			

ALKUSANAT

Tämä taidepedagogisen opinnäytetyön aihe on ollut minulla ajatuksissa jo pitkään. Kirjoitin vuonna 2012 Savonia ammattikorkeakoulun tanssinopettajakoulutuksen opinnäytetyöni vastaavasta aiheesta otsikolla: Tanssinopettaja tapahtumatuottajana. Case: Bang Bang! Silloin käsittelin sitä, miltä tuntuu tehdä tapahtumatuotantoa käytännössä ja mitä asioita opin siitä tanssinopettajana. Taideyliopiston Teatterikorkeakouluun siirtyessäni olen huomannut kiinnostäväni huomiota edelleen tanssinopettajan työnkuvaan, sen kehittämiseen ja tapahtumatuotantoon. Nämä kolme aihetta linkittyvät toisiinsa myös tässä opinnäytetyössäni.

Opinnäytetyöni lähti liikkeelle, kun Mira Kolanen otti minut vastaan Ouluun. Pääsin tuotannon assistentiksi Arktiset Askeleet –tanssitapahtumaan. Kiitän Mira Kolasta kärsivällisestä avusta ja kuuntelevista korvista, sekä niistä mahdollisuuksista joita sain kokeilla. Teimme pienen työryhmän kanssa Arktiset askeleet –tanssitapahtumaan taidepedagogisen osallistavan teoksen. Prosessi loi minuun varmuutta siitä, että tutkimukseni aihe on tarpeellinen ja kehittämiskelpoinen. Kiitos Riina Hosio ja Laura Wimmer siitä uskomattomasta työstä, minkä teitte! Kiitos kaikille niille, joiden kanssa sain tehdä töitä ja keskustella Oulun ammattikorkeakoulussa.

Kiitän ohjaajaani Petri Kauppista rohkeasta ja kannustavasta otteesta, sekä rakentavista kommentteista. Niiden avulla olen saanut rohkeutta kirjoittaa asioista, jotka tuntuvat itselle tärkeiltä.

Haluan osoittaa syvimmat kiitokseni opponentilleni Annukka Valolle. Kaikkien keskustelut ja avaavat ajatukset ovat antaneet minulle uskoa tämän työkentän tulevaisuudesta. Omaan asiaan uskomalla ja sen eteen työtä tekemällä tulee aina saavuttaneeksi jotain merkittävää. Kiitos myös Hanna Kiviojalle työn lukemisesta, kannustuksesta ja kysymyksistä, jotka selvittivät omia ajatuksiani enemmän kuin uskoitkaan. Kiitokset Taina Ilmariselle, ystävälle, joka on ollut tukemassa ja pohtimassa tätä maailmaa kanssani jo edellisestä koulutuksesta. Tässä on taas yksi askel kohti elinikäistä oppimista.

Erityisesti haluan lämpimästi kiittää sisaruksiani ja vanhempiani positiivisesta läsnäolosta ja tuesta. Kauneimmat kiitokseni ystävilleni ja läheisilleni, olette sydämessäni. Haluan lopuksi kiittää oppilaitani, jotka ovat joka kerta omalla olemuksellaan muistuttaneet minulle mistä on kyse: Pienen käden puristuksesta aina isomman oppilaan oivalluksen iloon.

Helsingissä, syyskuun 8. päivänä 2014

Soja Heino

SISÄLLYSLUETTELO

ALKUSANAT	8
JOHDANTO	13
1 TUTKIMUKSEN KÄYNNISTYS	16
1.1 Tutkimuksen kulku ja tutkimusote	16
1.2 Kyselylomakkeet ja haastattelu	18

2 TAIDEPEDAGOGIIKAN JA TANSSINOPETTAJAN ARJEN ONTOLOGIAA	21
2.1 Holistinen ihmiskäsitys	21
2.2 Merkityssuhteiden luomisesta aitoon dialogiin	22
2.3 Taidepedagogiikka yhteiskunnan osana	25

3 TANSSINOPETTAJAKSI KOULUTTAUTUMINEN	30
3.1 Opiskelijoiden kokemuksia tanssinopettajan ammattikuvasta	30
3.2 Tanssinopettajien ammattiopintojen opetussuunnitelmat	32
3.3 Muna vai kana: tanssinopettaja vai tanssitaiteilija?	33
3.4 Tapahtumatuotannon ja yrittämisen kurssit	37

4 TAPAHTUMAN LUONNE JA SEN TEKIJÄT	39
4.1 Moniottelijana tuottaja: Deadlinesta toiseen	40
4.2 Kokemuksia tanssinopettajana tapahtumantuotannosta	42
4.3 Tapahtumatuotannon kolme osa-aluetta	47
4.4 Case: Tanssitapahtuma Arktiset Askeleet	48

5 TANSSINOPETTAJAN JA TAPAHTUMAN YHTEINEN YDIN	50
5.1 Opiskelijoiden näkemyksiä tapahtumantuottajan työstä	51
5.2 Pelosta pois! Suuntana innostaminen	54
5.3 Työkaluna innostaminen	55
5.4 Sokeripalana pohjalla	57

LOPUKSI	61
LÄHTEET	65
LIITE 1	69

JOHDANTO

Edellinen opinnäytetyöni Savonia ammattikorkeakoulun tanssinopettajan koulutusohjelmassa käsitteli tanssinopettajan työnkuvaa taiteellisen työn tuottajana. Erityisesti pohdin sitä näkökulmaa, missä luovan työn tekijä joutuu todennäköisesti toimimaan sekä tuottajana että taitelijana. Nostin esille tanssitapahtumaa (esitystä) rajaavat tekijät ja käsittelin sitä, kuinka ne vaikuttavat itse tuotantoprosessiin.

Edellisen tutkimuksen aikana huomasin, että luovan alan ihmisillä on mahdollisuuksia kehittää monipuolisesti oman alansa mainontaa, markkinointia ja tiedottamista tarpeelliseksi kokemaansa suuntaan. Valitettavan usein tanssinopettajat tekevät tuotannollisia töitä ilman tuotannon alan kunnollista koulutusta. Työntekijöiden vähintään valmistavalla tieto- taidolla voi olla käänteentekevä merkitys alan kehityksen kannalta.

On tärkeää, että tanssinopettaja tietää kuinka tuotannonala ja sen osa-alueet toimivat. Riittävää ja käytännönläheistä tuotannonkoulutusta saaneena tanssinopettaja pystyy tukemaan, sekä laajentamaan luovaa työtään tapahtumatuotannon työkaluilla. Ja näin ollen kykenee toteuttamaan aktiivisemmin niitä unelmia, joita hänellä on tanssinopettajana ja taiteilijana, sekä laajentamaan tanssin ja taiteen kokijamäärää. Tuotannonkoulutus voisi myös mahdollistaa laajemmin ja syvemmin tanssipedagogiikan ja yritysyhteistyön tulevaisuutta.

Koen tanssinopettajana tarpeen olla osaltani levittämässä tanssinopetuksen kentän osaamista yhteiskuntaan ja toisaalta olla kehittämässä ammattilaisten työolosuhteita heidän oman osaamisensa kautta. Haluan tuoda monipuolisemmin esille tanssitaiteen ja tanssipedagogiikan mahdollisuuksia tanssia harrastaville ja muuten tanssin kautta kokeville, kuten tanssiteoksen

yleisölle. Taidepedagogiikan arvot ja työskentelytavat ovat sovellettavissa moneen yhteyteen, joista tämän tutkimuksen kautta esimerkkinä toimii tapahtuman tuottaminen. Esioletukseni tutkimuksen lopputuloksesta on, että tanssinopettajaopiskelijat kaipaavat vielä konkreettisempaa opetusta tanssipedagogiikan ja tapahtumatuottamisen yhteydestä. Lisäksi tanssinopettajaopiskelijat tulevat tarvitsemaan tapahtumatuotannon taitoja tulevassa työssään.

Omat kokemukseni ovat osoittaneet tanssinopettajan ammattiopintojen olevan puutteelliset ja jopa vuosia jäljessä nykypäivän työkentän tarpeita ajatellen. Opetussuunnitelmista ja käytännön opetuksesta puuttuu keskeisesti osuus, jossa teoriaa ja käytäntöä yhdistetään tulevaisuuden tanssialan ammattilaisten työvälineitä kehittäväällä tavalla. Kentälle kaivataan innovatiivisia, koulutettuja ja aktiivisia oman työn kehittäjiä, jotka haluavat tuoda tanssipedagogiikan osaamista suuren yleisön tietoisuuteen ja koettavaksi. Ja näin myös kehittää monipuolisesti omaa työllistymistä.

Tanssinopettaja kouluttautuu ymmärtämään ihmistä kokonaisvaltaisena ja holistisena kokonaisuutena, jonka maailma rakentuu itsen ja toisen peilauksen kautta. Tanssinopettajan ihmiskeskeinen ja kulttuurinen ymmärrys ja taito ovat erittäin tärkeää pääomaa koko yhteiskunnalle.

Kuitenkin tapahtumatuotannon tarpeellisuutta tanssinopettajien opinnoissa on tärkeää pohtia monipuolisesti. Tällöin esille nousee kysymys siitä, tarvitseeko tanssinopettajien osata markkinoida ja tuottaa työkenttäänsä? Tanssinopettaja tekee sitä työtä johon hänet on koulutettu ja josta hänelle maksetaan työehtosopimuksen mukaisesti palkkaa. Työnkuva määrittyy opetussuunnitelmien ja työehtosopimusten perusteella. Tässä onkin suuri ristiriita. Suomen tanssinopettajien koulutus ja kentän toiminta eivät vastaa toisiaan. Se, mitä opettaja todellisuudessa tulee tekemään on tietenkin osin sitä mihin hänet on koulutettu, mutta myös paljon sellaista jonka opettaja oppii käytännön kautta.

Tanssisaleissa tapahtuva toiminta ja kerran tai kaksi teatterilavalle tuodut esitykset eivät itsenäään riitä nostamaan taideopetuksen arvoa. Koen vielä elävämme todellisuudessa, jossa tanssinopettajien täytyy tulosvastuullisesti toteuttaa mahdollisimman monta onnistunutta tuntia. Tällaisessa ajattelussa ja toimintamallissa oppilas jää valitettavasti vääränlaisen markkinatalouden jalkoihin. Markkinatalouden, jossa keskitytään ainoastaan vuosittaiseen tuloskasvuun. Mielestäni tämä ei vastaa tanssinopettajakoulutusten tavoitteita. Eikä heijasta sitä, mitä jokaisen ammattikorkeakoulun ja Teatterikorkeakoulun opetussuunnitelma pitää sisällään. Miksi käytäntö ei muutu työkentällä? Ja mitä me voisimme tehdä?

Pyrin tutkimuksella tuomaan esille lähtökohtia, joista tanssinopettajien koulutus koostuu. Tanssinopettajaopiskelijoiden kokemukset opiskelusta ja näkemykset tulevaisuuden työstään luovat lähtökohtia tanssinopettajaopiskelijoiden koulutussisältöjen kehitysehdotuksille. Näin vastaan omalta osaltani esittämäni kysymykseen: Mitä voisimme tehdä?

Tutkimuksessani on eri perspektiivejä kirjallisuudesta, haastattelusta, kyselyistä ja omista kokemuksista. Sosiokulttuurinen innostaminen, tapahtumatuotannon teoria ja kriittinen pedagogiikka ovat keskeisiä lähteitä tutkimukseni teoriapohjaksi. Tuon esille myös Suomen tanssinopettajakoulutuslaitosten opetussuunnitelmia tapahtumatuotannon opintojen näkökulmasta. Kokemuksellinen aineisto on Mira Kolasen (Arktisten askelten tuottaja, Oulun ammattikorkeakoulun kulttuuriyksikkö) yksilöhaastattelusta, sekä Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajaopiskelijoille lähetetyistä kyselyistä.

1 TUTKIMUKSEN KÄYNNISTYS

Käytän tutkimuksessa hermeneuttis-fenomenologista tutkimusotetta. Fenomenologisessa tutkimuksessa tutkija pyrkii deskriptiivisyyteen, sekä koettujen ilmiöiden olennaiseen tunnistamiseen (Perttula 2012, 330-331.)

Näen tärkeäksi tunnistaa lähtökohtani ja esioletukseni tutkittavaa aihetta kohtaan. Esioletusten julkituominen antaa myös lukijalle mahdollisuuden ymmärtää taustani ja kiinnostuksen kohteeni tutkijana tätä opinnäytetyötä lukiessaan.

Tähän työhön, sekä ajatuksiini ja kokemuksiini vaikuttavat kaikki tähän asti elämässäni kokemani. Olen tehnyt useiden eri alojen töitä ja toiminut tuottajana opintojeni ohessa sekä valmistuttuani. Tutkimusta tukevia ajattelun ja käytännön malleja olen saanut Lauri Rauhalan holistisesta ihmiskäsityksestä, Paolo Freiren dialogisesta pedagogiikasta ja muutoksen etiikasta, sekä sosiokulttuurisesta innostamisesta. Edellä mainittujen teorioiden sisällöt tukevat ja perustelevat omia ajatuksiani suhteessa ontologiaan, ihmiskäsityksiin ja käytännön tekemiseen.

Teorian lisäksi esittelen työssä omia koulutusteni aikana koettuja tapahtumatuotannollisia kokemuksia, Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajaopiskelijoiden ajatuksia, sekä tapahtumatuottaja Mira Kolasen kokemuksia tapahtuman tuottamisesta.

1.1 Tutkimuksen kulku ja tutkimusote

Aloitin opinnäytetyöni toimintatutkimuksena, jossa tarkoitus oli yhdistää Teatterikorkeakoulun tanssi- ja teatteripedagogiikan laitoksen syventävän harjoittelun prosessi opinnäytetyön tutkimukseen. Alkuperäisenä ajatuksena oli työstää valikoidun työryhmän kanssa tammikuusta 2014 lähtien

kokemuksellinen ja taiteellis-pedagoginen elämys tanssitapahtuma Arktisten askelten osallistujille Pohjankartanoon Ouluun. Valitettavasti Oulun ammattikorkeakoulun toisen vuoden opiskelijoiden tiukoista aikatauluista johtuen kyseinen projekti ei mahtunut enää kokonaisuutena heidän opintopisteisiinsä.

Tavoitteena olisi ollut tehdä toimintatutkimukselle tyypillinen prosessi, jonka alussa ja loppuvaiheessa tekisin työryhmälle kyselyn. Valitettavan aikatauluongelman vuoksi muokkasinkin tutkimusotettani ja metodejani.

Käytän tutkimusotteena **hermeneuttis-fenomenologista otetta**, jolloin tutkimuksen kiinnostuksen kohteena on kuinka Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajaopiskelijat kokevat tapahtumatuottamisen olevan osa tanssinopettajan opintoja ja tanssinopettajan työnkuvaa. Hermeneuttisen kehittyvät kaarimallin mukaan opiskelijoiden ja minun kokemukset kasvavat uusien kokemusten kautta reflektiosta uuteen tietoon. Näin ollen myös tutkimuskysymykseni laajenee koskemaan tutkimuksen edetessä laajemmin tanssinopettajien koulutuksen suhdetta työkentällä tarvittaviin tarpeisiin ja vaatimuksiin tapahtumatuotannon näkökulman kautta.

Timo Laine (2010, 29; 34) kirjoittaa, että fenomenologiassa tutkitaan ihmisen suhdetta omaan elämäntodellisuuteensa. Se, mitä me etsimme on tutkittavan eli toisen erityistä suhdetta johonkin. Fenomenologia tarjoaa siis ajattelutavan, jonka mukaan ihmiset omien kokemustensa kautta kuvaavat sosiaalista maailmaa ja omaa suhdettaan siihen (Ulvinen 2012, 50.) Kokemus koostuu tajunnallisesta toiminnasta ja sen toiminnan kohteesta. Kokemus on sitä, että ymmärrämme jonkin elämäntilanteeseen sisältyvän aiheen jonakin ja jonkinlaisena. Tällöin tutkijasta tulee kokemuksen tutkimuksen metodi (Perttula 2012, 332.)

Hermeneuttis (eksistentiaalinen) fenomenologisen tutkimuksen tavoitteena on luoda uutta ymmärrystä tutkittavasta kohteesta ja siitä kuinka kohde on

suhteessa sitä ympäröivään maailmaan. Siinä pyritään ymmärtämään tutkittavan kohteen luonne tulkitsemalla sitä eri perspektiiveistä; huomioimalla sen ”sisäisen” tai omimman luonteen ja ”ulkoisen” sosiokulttuurisen aseman tai kontekstin (Rouhiainen 2014.) Näin ollen tutkimus luo konsensusta tutkittavan aineiston, tutkijan ja teorian välille.

Tässä opinnäytetyössä keskeisenä kiinnostuksen kohteena on tanssinopettajan ja erityisesti tanssinopettajaopiskelijoiden kokemukset tapahtumatuotannosta. Peilaan omia kokemuksia suhteessa haastattelu- ja kyselyistä saatuun aineistoon, sekä kirjallisuuteen. Kyselyn tehneet tanssinopettajaopiskelijat ovat Oulun ammattikorkeakoulun kulttuurialan toisen ja neljännen vuosikurssin opiskelijoita.

Mielenkiintoista on myös kuulla Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajakoulutuksessa olevien ajatuksia siitä, kuinka he kokevat tanssinopettajan opintojen yhdistyvän tapahtumatuotantoon ja heidän tarpeeseensa tehdä sitä tulevaisuudessa tavalla tai toisella.

1.2 Kyselylomakkeet ja haastattelu

Keräsin tutkimusmateriaalia lähettämällä Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) tanssinopettajaopiskelijoille sähköpostitse kyselylomakkeen (ks. Liite 1), joka piti sisällään avoimia kysymyksiä tutkimuksen aiheesta; näkökulmia tanssinopettajan tapahtumatuottamiseen. Kysymysten aihealueet koostuivat otsikoista: *1. opiskelijana tanssinopettajakoulutuksessa, 2. tanssinopettajan arki ja arvot, 3. tanssinopettajan taiteellinen työ, 4. tanssinopettaja tapahtumatuotannossa, sekä 5. Arktiset askeleet ja Oulun ammattikorkeakoulu.* Sain kirjallisia vastauksia määräaikaan mennessä neljä kappaletta. Kaikki vastaajat olivat naisia ja iältään 20-30 –vuotiaita.

Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajakoulutuksessa opiskelija valitsee koulutukseen hakeutuessaan suuntautumisvaihtoehdoksi kansantanssin,

showtanssin, baletin tai paritanssin (Oulun ammattikorkeakoulun esittävän taiteen koulutus 2014.) Kyselylomakkeeseen vastanneet opiskelevat kansantanssin, showtanssin ja paritanssin suuntautumisvaihtoehdoissa.

Opiskelijoiden vastauksia määrittää suurelta osin heidän kokemuksensa ja tietonsa työkentältä. Ainoastaan yksi vastaajista ei tehnyt opintojen ohella oman alan töitä. Muuten vastaajat opettivat tanssinharrastajia ikähaitarilla 3-80 -vuotiaat, taitotasoltaan alkeista edistyneisiin asti. Opetuslajeina opiskelijoilla oli muun muassa showtanssia, lastentanssia, kehonhuoltoa, tanssillista ryhmäliikuntaa, hiphoppia, paritanssia, sekä show- ja latino showtanssin kilpailuryhmiä.

Puran opiskelijoiden ajatuksia tanssinopettamisen arvoista kappaleissa: *Taidepedagogiikan ja tanssinopettajan arjen ontologiaa*. Lisäksi kappaleessa *taidepedagogiikkaa*, avaan tanssinopettajan tapahtumatuotannollista ja pedagogista näkökulmaa sekä mallia. Tapahtumatuotannosta sekä tapahtumatuotannon ja taidepedagogiikan yhteydestä, mahdollisuuksista ja käytännön kokemuksista kirjoitan otsikoiden *tapahtuman luonne ja sen tekijät* sekä *tanssinopettajan ja tapahtuman yhteinen ydin* alla.

Oma kiinnostukseni juuri Arktiset Askeleet -tanssitapahtumaa ja Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajaopiskelijoiden koulutusta kohtaan heräsi näiden kahden yksikön pitkään toimineesta yhteistyöstä. Arktiset Askeleet -tanssitapahtumaa on järjestetty jo vuodesta 1985. Oulun ammattikorkeakoulu on ollut mukana järjestämässä tanssitapahtumaa lähes yhtä kauan ja tätä kautta opiskelijat ovat osallistuneet tanssitapahtuman rakentamiseen aktiivisesti. Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajan koulutusohjelmassa annetaan opiskelijoille myös runsaasti muita mahdollisuuksia kokea erilaisia tapahtumatuotannollisia prosesseja. Heitä tuetaan myös oman yrityksen perustamisessa vapaavalinnaisen yrityshautomo kurssin kautta.

Kyselylomakkeiden lisäksi haastattelin tanssinopettaja-tapahtumatuottaja **Mira Kolasta**, joka toimii Oulun ammattikorkeakoulun kulttuurinlaitoksen tuottajana. Käytin haastattelumallina teemahaastattelua. Teemana oli haastateltavan kokemukset tapahtumatuottajan työstä, kun ammatillisena lähtökohtana on tanssinopettajuus. Kysymyksessä oli yksilöhaastattelu, jolloin haastateltava pystyi keskittymään omiin kokemuksiinsa. Yksilöhaastattelussa haastateltava saa kokemuksen, että hän tulee täysin huomioiduksi ja kuulluksi: hänellä on mahdollisuus tuoda esille itseään koskevia asioita mahdollisimman vapaasti ja olla tilanteessa merkityksiä luova, aktiivinen osapuoli (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2005, 194.) Haastattelu oli avoin ja salli uusien kysymysten lisäämisen haastattelun aikana.

Kolanen on valmistunut tanssinopettajaksi Oulun konservatoriosta vuonna 1998 ja päivittänyt tutkintonsa vuonna 2006 tanssinopettajan AMK - tutkinnoksi. Hän on myös tehnyt tapahtumatuottajan töitä vuodesta 2001 ja suorittanut tapahtumatuotannon näyttötutkinnon. Kolanen on ollut vastuussa muun muassa Arktiset Askeleet -tanssitapahtuman tuotannosta vuodesta 2001. Oulun ammattikorkeakoulun tuotannollisen vastuun lisäksi hän opettaa tanssinopettajaopiskelijoille tapahtumatuotannon opintoja (Kolanen 22.1.2014.)

2 TAIDEPEDAGOGIIKAN JA TANSSINOPETTAJAN ARJEN ONTOLOGIAA

Tutkimuksen kannalta on tärkeää osoittaa ne arvopohjat ja ihmis- ja maailmankäsitykset, joihin ajatukseni perustuvat. Opiskelijoille lähetetyssä kyselylomakkeessa kysyin, millaisia arvoja he haluavat tanssinopettajina välittää ja, kuinka he niitä kokevat välittävänsä.

Ontologinen lähtökohta liittyy käsitykseen todellisuuden rakenteesta ja sen luonteesta, jolloin tämä linkittyy merkittävällä tavalla ihmiskäsitykseen. Ihmiskäsitys kuvaa perusasenteemme ihmiseen, joka koostuu uskomuksista, arvoista ja tieteellisestä tiedosta (Kiviniemi 2012, 145.) Tanssinopettaja on koko ajan läsnä ja vuorovaikutuksessa oppilaidensa kanssa, jolloin hänen ihmiskäsityksensä ja maailmankuvansa välittyy oppilaille. Ihmiskäsityksenä tälle tutkimukselle pidän Lauri Rauhalan holistista eli kokonaisvaltaista ihmiskäsitystä.

2.1 Holistinen ihmiskäsitys

Lauri Rauhala (1993) puhuu ihmisen ja maailman kokonaisvaltaisesta olemuksesta, joka todellistuu ihmisen kokemusten kautta. Näkemämme ja kokemamme maailma on subjektiivista. Silloin se, mitä näemme ja koemme on meitä itseämme - maailma ja minä on yhtä. Lauri Rauhalan (1993) holistinen (*holos* kr. kokonainen) ihmiskäsitys koostuu kolmesta osasta, jotka linkittyvät toisiinsa: kehollisuus, tajunnallisuus ja situationaalisuus.

Kehollisuus on aineellista ja orgaanista välttämätöntä tapahtumaa. Tajunnallisuuden perusrakenteessa mieli koetaan läsnä olevaksi, ja mielisyyden on sitä, että ”mielet ilmenevät ja suhteutuvat merkitsevyytensä avulla toisiinsa” (Rauhala 1993, 37). Mielen suhteutuessa johonkin ilmiöön syntyy

merkityssuhde, jonka avulla kohde ymmärretään joksikin. Merkityssuhteiden kokonaisuus muodostaa ihmisen subjektiivisen maailmankuvan.

Situationaalisuus eli elämäntilanteisuus on sitä mihin ihmisen, edellä mainitut, tajunnallisuus ja kehollisuus ovat suhteessa. Elämäntilanteita voivat Rauhalan mukaan olla muun muassa kulttuuripiiri, ilmastolliset ja maantieteelliset olot, toiset ihmiset, arvot, normit, kansallisuus ja taloudelliset sekä yhteiskunnalliset olot. Situaatio on aina suhteessa ihmisen elämänkaareen ja kehitty sen mukana, ollen yhtä alkuperäinen ja yhtä tärkeä osa kuin kehollisuus ja tajunnallisuus. Rauhala sanookin, että mikään näistä olemuspuolista ei voi olla ilman toista, ne edellyttävät toisensa voidakseen olla läsnä (Rauhala 1993, 35-43.)

2.2 Merkityssuhteiden luomisesta aitoon dialogiin

Merkityssuhteita ja sitä kautta yhteistä maailmaa voidaan ja luodaan myös ihmisten välillä: Yhteisessä keskustelussa ja ajatusten vaihdossa. Paulo Freire (2005, 96-97) kirjoittaa, että sanan lausuminen jo itsessään on maailman muuttamista. Aidon sanan lausuminen on kuitenkin työtä, eikä sitä voi tehdä yksin tai toisen puolesta, se on tehtävä yhdessä. Maailman nimeäminen tapahtuu dialogissa muiden kanssa ja tämän kautta jokainen ihminen saavuttaa merkityksensä ihmisenä. Freire korostaakin, että tämä on jokaisen eksistentiaalinen välttämättömyys.

Toteutuakseen todellisena dialogi vaatii kriittistä, tiedostavaa toimintaa ja kaiken lävistävää rakkautta. Rakkaus on siis samanaikaisesti dialogin perusta ja pohja sekä itse dialogi.

Maailman nimeäminen, joka on luomista ja uudelleenluomista, ei ole mahdollista, ellei se ole rakkauden läpäisemää .-- . Jos en rakasta maailmaa, jos en rakasta elämää, jos en rakasta ihmisiä, en voi päästä dialogiin (Freire 2005, 98.)

Freire kuvaa tiedostavaa toimintaa praksiksena, joka pitää sisällään toiminnan ja reflektion. Reflektiossa todellisuutta tarkastellaan pohtivasti ja toiminta on todellisuutta muuttavaa. Jotta muutos todella tapahtuisi, on tekijöiden jätettävä naiivi tiedostaminen ja siirryttävä kriittiseen tiedostamiseen. Tämä tapahtuu ottamalla etäisyyttä omaan elämäntilanteeseen (ks. Rauhalan situaatio) ja tarkastelemalla sitä problematisoivasti. Tiedostamisen ollessa aitoa tekijä havahtuu vallitsevaa todellisuutta kohtaan, ja näin muutos saa alkunsa. Syntyy toimintaa sitä asiaa kohtaan, mikä vaatii muutosta (Freire 2005.)

Tämä tutkimus on myös dialogia ja kriittistä tiedostamista tanssinopettajien koulutus- ja työkenttää kohtaan. Olen huomannut tuotannon osa-aluetta tutkiessani epätasapainon koulutuksen tarjonnan ja kentän tarpeiden suhteessa, ja tämä herättää muutoksen halua ja toimintaa.

Seuraavassa oteesta tutkimuspäiväkirjastani korostuu pohdinta tanssinopettajan dialogisuuden merkityksellisyydestä: Oppilaiden ja muiden yhteisöjen kautta toteutuva dialogi mahdollistaa sen, että tanssinopettaja voi omalla työllään vaikuttaa yhteiskuntamme toimintaan, aatteisiin ja arvoihin.

Ehkä olen ollut toivoton tässä maailmassa. Tässä yhteiskunnassa. Koen kuinka tasaisesti lamaannun siitä mihin näen yhteiskuntamme ajautuvan. Ja silti jokin, joku, saa kiukun ja toiminnan nostamaan päätään. En voi luovuttaa! Minun on tehtävä jotain! Tämä (työni ja opinnäytetyö) on se tapa, jolla yritän taistella, toimia. Yritän olla dialogissa, yritän havainnoida, hyväksyä, kääntyä toisten puoleen ja tarjota. Rummutan sitä rumpua, joka meille on tarjottu ja tarjoan vaihtoehtoisia tapoja rytmittää elämää. En tiedä toteutanko edes itse omia rytmejäni, tai tiedäkö edes täysin mitä rummutan. Ja onko minun ehdotukseni se ehdotus, joka muuttaa suuntaa (ja tarvitseeko sitä muuttaa)? Se, minkä minä

tiedän on minä. Levinaksen (Tuohimaa 3/2001) mukaan toiseus on tuntematon ja vain itsen tuntemisen kautta voi tavoittaa toista. Mutta myös ilman toista, emme ole kokonaan läsnä. Toinen täydentää meistä sen osan, jota etsimme maailmassa. Toisen, sinun kautta minä olen minä. Tämä kaunis ajatus antaa minulle toivoa ja vastuuta. Toivoa toisenlaisesta tulevaisuudesta, hyvinvoivista ihmisistä ja toimivammista yhteiskunnan malleista. ”Dialogia ei ole ilman toivoa. Toivo kasvaa ihmisen vaillinaisuudesta, jonka vuoksi hän suuntautuu maailmaan jatkuvasti uutta etsien – pohjimmiltaan aina yhdessä toisten kanssa. Toivottomuus on eräs vaikenemisen, maailman kieltämisen ja siitä pakenemisen muoto” (Freire 2005, 100). (Tutkimuspäiväkirjamerkintä 2/2014.)

Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajaopiskelijoilta saaduissa vastauksissa kirjoittajat pohtivat omia arvojaan ja toimintojaan tanssinopettajana. Vastaukset ja pohdinnat tanssinopettajan arvoista välittyivät kokonaisvaltaisesti jokaisen aihepiirin alta, vaikka näille oli omat osionsa kyselyssä. Tanssinopettajaopiskelija rakentaa omaa maailma- ja ihmiskäsitystään koko koulutuksen läpi jatkaen prosessia valmistumisen jälkeen jatko-opinnoissa ja työelämässä.

Elinikäinen oppiminen pitää sisällään dialogin, reflektion ja sitä kautta mahdollisuuden oppia uutta. Tanssinopettajilla on usein taipumuksena, ja lähtökohtaisena ajatuksena, toisen (oppilaan) puoleen kääntyminen ja toisen ohjaaminen hänen hyvinvoinnissaan ja taiteessaan. Tämä on hyvin humaani ja ihmisläheinen arvo. Siitä huokuu mahdollisuus, toivo hellävaraiseen kulttuurivaikuttamiseen. Monesti tanssinopettaja kaipaa tunnustusta taidoistaan niin muilta kuin itseltään (joka tulee selvästi esille seuraavassa lainauksessa), sekä selkeitä mahdollisuuksia hyödyntää taitojaan yhteiskunnallisesti.

Näen tanssinopettajan taidekasvattajana, jolla on oiva mahdollisuus edistää yksilön ts. yhteiskunnan jäsenen hyvinvointia. Näin ollen tanssinopettajalla on tärkeä osa yhteiskunnassa, mutta tuon osan tärkeyteen on vaikea saada niin ulkopuolista tunnustusta kuin tunnustusta omalta itseltäni (Tanssinopettajaopiskelija, Oamk.)

Vastauksissa tuli esille, että omat arvot heijastuvat tanssinopettajan persoonan ja käytännön työn läpi, ja näin opiskelijat toivoivat jatkossa myös omien arvojensa välittyvän oppilailleen ja heidän arkeensa. Tästä johtuen on erittäin tärkeää tiedostaa ja ymmärtää omien arvoilosofioiden taustat ja kehitysmahdollisuudet. Elämän ja itsen ymmärtämisen syventäminen kuuluu oleellisena osana opettajan elinikäisen oppimisen teesiä. Elinikäinen oppiminen syntyy vuorovaikutuksessa, dialogissa oman itsen ja muun ympäristön kanssa.

2.3 Taidepedagogiikka yhteiskunnan osana

Tässä ajassa, jossa tuloksellisuus, kiire ja yksinäisyys ovat omalla tavallaan menestyksen mittareita, hamuamme jatkuvasti sen vastakohtia: pitkäjänteisyyttä, ekologisuutta, rakkautta ja läsnäoloa. Tasapainoilu näiden kahden ääripään välillä on selvää ja näkyvää. Yhteisöllisyys ja yhteisen tekemisen eetos nousee selkeästi esille jokapäiväisessä toiminnassa ja uusissa tapahtumissa: esimerkiksi katuruokakulttuurin kehittyminen ja yritysmallien uudistuminen. Yhteisöllisyyden kautta voimme löytää uusia näkökulmia muun muassa tuloksellisuuden, kiireen, menestyksen ja yksinäisyyden ongelmiin. Taidepedagogiikan yhteisöllisyys tarjoaa ratkaisuja innovaatioihin, taiteellisiin tuotoksiin, ekologisuuteen ja niin edelleen.

Ilman yhteisöllisyyttä rikkaat kokemukset ja elämykset eivät olisi mahdollisia. Haluamme jakaa kokemamme muiden kanssa ja rakennamme tästä johtuen aktiivisesti yhteisöjä, joissa kokemuksen jakaminen on mahdollista. Metafora

heimomainen yhteisö kuvaa hyvin tätä ajankohtaista ilmiötä. Kaiken kiireen ja tulospaineen keskellä yksilö haluaa merkityksiä ja sisältöä elämäänsä (Joutsenvirta & Uusitalo 2009, 82.) Tanssipedagogiikka pystyy tarjoamaan, sekä luomaan monipuolisia kokemus- ja yhteysverkostoja yhteisön sisällä. Hajottavan ja hallitsevan toimintamallin sijaan tanssinopettaja toimii dialogissa, jossa jokainen pääsee kehittymään niin yksilönä kuin yhteisönäkin.

Platonin esittämät ideaalit hyvyydestä, kauneudesta ja totuudesta ovat rakkauden pedagogiikan ytimessä. Aristoteles¹ on määritellyt rakkauden käsitteen niin, että se on ”hyvän toivomista toiselle ihmiselle hänen itsensä vuoksi” (Skinnari 2000, 9-24.) Opettajina meidän tehtävä on kannustaa ja kunnioittaa oppilaitamme. Annamme heille Hooksin (2003, 131) mukaan rakastamiseen kuuluvaa huolenpitoa, sitoutumista, tietoa, vastuullisuutta ja luottamusta. Näiden aineiden kautta opettaja ja oppilas luovat sellaisen suhteen pohjan, missä molemminpuolinen tiedon jakaminen on mahdollista.

Mielestäni kohtaaminen ja vuorovaikutuksen tärkeys nousevat taidepedagogin yhdeksi tärkeimmiksi osaamisalueiksi. Oppilas-opettaja – suhteessa rakkauden pääideana on Minä-Sinä –suhde, Minä-Se –suhteen sijaan. Minä-Sinä –suhde merkitsee dialogista kohtaamista, missä toinen ja minä on enemmän kuin ominaisuuksiensa summa, ne ovat ainutlaatuinen kokonaisuus (ks. Buber 1993) (Skinnari 2000, 25.)

Myös Kauppinen (2007, 91) painottaa kohtaamisen ja vuorovaikutuksen tärkeyttä kasvatuksessa: Oppimisympäristössä jossa ajatusten ja tunteiden jakaminen on mahdollista, rakkaus voi toimia kasvatuksessa kaikenlaisen hallinnan vastavoimana. Tällöin dialogisuus nousee keskeiseksi käsitteeksi ja antaa opettajalle mahdollisuuden lähestyä opetettavaa tilannetta, johon

¹ Muinaiset kreikkalaiset jaottelivat rakkauden kolmeen osaan: Eros (eroottinen rakkaus), philia (rakastava ystävyys), agape (altruistinen rakkaus ihmisen henkistä ydinolemusta kohtaan) (Skinnari 2000, 24.)

sisältyy opettaja itse ja toiset (eli oppilaat), uudella tavalla. Kohtaaminen, yhdessä oppiminen ja yhdessä toimiminen toimisivatkin ylhäältäpäin säännöstellyn opettamisen tilalla (vrt. *palveleva johtaminen* s.51).

Opetuksen on rohkaistava oppilasta kriittiseen ajatteluun, mikä on mahdollista, jos opiskelu tapahtuu avoimessa jakamisen ilmapiirissä. Jakaminen tai jakamisen vaatimus ei koske kuitenkaan vain oppilaita, vaan jakamisen ehtojen ja riskien on oltava molemmille osapuolille eli opettajalle ja oppilaille samanlaiset. Opettajan valmius omien kokemusten jakamiseen on tärkeää, sillä se vapauttaa hänet kaikkietävän kuulustelijan roolista (Kauppinen 2007, 91.)

Usko ihmiseen ennen kuin on edes kohdannut toista ja toisen kasvoja on dialogin edellytys. Aito dialogi luo aitoa kasvatusta. Tällainen kommunikaatioyhteys poistaa opettaja-oppilas välisen vastakkainasettelun, koska molemmat suuntaavat ajatuksensa samaan kohteeseen luoden aidon ja syvän yhteyden opettajan ja oppilaan välille (Freire 2005, 99-102.)

Juuri se, kuinka opettaja on suhteessa maailmaan ja kuinka hän ymmärtää oman opetuksensa sisällön olevan suhteessa muuhun ympäröivään maailmaan, kertoo ja antaa opettajalle tavan kohdata oppilas ja tarjota hänelle opetusta. Mutta myös tämän kautta, tanssipedagogi voi kehittää ja muokata omaa opetuksensa sisältöä ja kulkea oppilaiden vierellä. Suhteessa itseen (minuun) ja toisiin, kuka määrittää missä tilanteessa voimme oppia yhdessä taiteesta?

Minä toimin osaltani taidekasvattajana, joka kasvattaa yhteisönsä ja laajemmassa mittakaavassa maailman taiteen tekijöitä ja kokijoita. Samalla, kun taide on osa tätä yhteisöä ja maailmaa on taidekasvattajana kyettävä opettamaan, kuinka maailmaa voi nähdä sekä toteuttaa taiteen kautta. Myös sitä, kuinka itsensä kautta voi peilata maailmaa, tätä yhteisöä ja toisinpäin.

Taiteessa toteutamme itse itseämme ja taidekasvattaja pyrkii tarjoamaan oppilailleen juuri tätä mahdollisuutta. Kasvattaja on heidän kanssaan läsnä; auttamassa, sekä ohjaamassa tiellä eteenpäin. Dialoginen suhde oppilaaseen kasvattaa taidepedagogia niin opettajana kuin ihmisenäkin hetki hetkeltä.

Tanssinopettajilla on mahdollisuus hyödyntää taitojaan taidepedagogisina tapahtumantuottajina omien oppilasryhmiensä kanssa. Oppilaita voi viedä tanssimaan ulos, toreille, luontoon, yksityisiin koteihin ja niin edelleen. Edellä mainittuja voi tehdä harjoitusten omaisesti tai kutsua mukaan kanssakokijoita, katsojia. Näin oppilaiden ja kanssakokijoiden kokemusmaailma tanssin kautta avartuu.

Tanssioppilaiden kokemusta esittävän taiteen harrastajina ja opiskelijoina voi monipuolistaa ja kehittää. Opiskelijoille voi antaa mahdollisuuksia, tilaisuuksia yhdessä tuoda ilmi niitä arvoja ja kokemuksia joita on tuntien aikana löydetty. Näin tanssinopettajat ja oppilaat ovat jatkuvassa elävässä keskustelussa taiteen, tanssin ja ihmisyyden olomuodoista.

Oma ja muiden kehot inspiraation lähteenä ovat toimivia, mutta ympäristö tanssisalien ulkopuolella pystyy tarjoamaan vielä enemmän. Tanssin ja liikkeen kautta koetut kokemukset liittyvät oman olemuksemme siihen maailmaan, jossa vietämme normaalisti (luonto, kirjasto, toimisto, lenkipolku, torit). Tällaiset tanssilliset harjoitteet pystyvät avaamaan kokijoiden (katsoja, tekijä) olemusta ja näkemyksiä maailmasta ja itsestä. Tanssinopettaja yhteiskunnan vaikuttajana pystyy siis moneen.

Edeltävä ehdotus vaatii opettajalta järjestelytaitoja tiedottamisessa, tilojen etsimisessä ja varaamisessa, mahdollisen äänentoiston ja lupien hankinnassa. Jotta nämä asiat eivät lamaannuttaisi opettajaa työmäärällään, tulisi hänellä olla opeteltuja taitoja ja kykyjä toteuttaa näitä hankkeita.

Myös työnantaja (esimerkiksi tanssioppilaitosten rehtorit) arvostaa omatoimista ja innovatiivista työntekijää. Yritykset organisoidaankin nykyään yhä enemmän asiantuntijatiimeihin perustuviksi, joissa korostetaan luovuuden ja innovaation merkitystä menestyksen lähtökohtina. Yritykset verkostoituvat enemmän keskenään ja se vaatii työntekijöiltä kommunikaatiokykyjä ja monipuolisempaa osaamista (Wilenius 2004, 12.)

3 TANSSINOPETTAJAKSI KOULUTTAUTUMINEN

Tanssinopettaja on tanssikasvattaja ja taidepedagogi. Tanssinopettajaksi kouluttaudutaan kolmessa (Oulu, Kuopio ja Turku) ammattikorkeakoulussa Suomessa. Kandidaatin tutkintoa vastaavaa koulutusta voi jatkaa halutessaan maisteriopintoina Taideyliopiston Teatterikorkeakoululla tanssi- ja teatteripedagogiikan maisteriohjelmassa.

Tanssinopettajan työnkuvaan kuuluu yksilön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemista ja edistämistä, tanssi- ja taidekasvatusta, kehotuntemusta ja kasvattamista. Työnkuva on niin monipuolinen, että oman koulutuksensa jälkeen tanssinopettaja toivottavasti löytää itselleen työpaikan, jossa pystyy jatkamaan oman näkemyksensä mukaista opetusta ja kehittämään sitä lisää. Lähtökohtana toisten kohtaamiseen tulisi olla dialogisuus ja ryhmätoiminnassa opetussuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden ja arvojen opettaminen, sekä välittäminen. Tyyllilajista riippumatta tanssinopettajan pedagogiikkaan tulisi kuulua samat arvot, toimintamallit ja filosofiat, joita tanssinopettajien koulutukset opettavat. Jokainen toteuttaa näitä omassa työssään omalla persoonallisella tavallaan.

3.1 Opiskelijoiden kokemuksia tanssinopettajan ammattikuvasta

Opiskelijat kirjoittivat lähettämääni kyselylomakkeeseen pohdintoja opettajaidentiteettinsä kehittymisestä koulutuksen aikana. Eri vaiheissa olevat ajatusprosessit nostivat esiin monimuotoisia pohdintoja tanssinopettajan identiteetistä. Vastauksista kiteytyi tanssinopettajuuden kolme eri puolta. Kaksi ensimmäistä ovat *aktiivinen toimija ja kasvattaja* sekä *luova kokonaisvaltaisten kokemusten ohjaaja*. Kolmas on *kulttuuriyrittäjä ja tuottaja*.

Tanssinopettaja *aktiivisena toimijana ja kasvattajana* määriteltiin tanssin opetussuunnitelman, sekä työehtosopimukseen kirjattujen ohjeiden mukaan. Tällöin opettaja on aktiivinen toimija, joka suunnittelee ja ohjaa tunnit, valitsee musiikit, arvioi oppilaita sekä omaa opettamistaan. Näiden pohjalta hän kehittää itseään opettajana ja tuntien suunnittelijana. Tässä näkökulmassa opettaja koetaan autoritäärisenä ja sääntöorientoituneena kasvattajana, joka kuitenkin läsnäolollaan sekä teoillaan luo turvallisuuden tunnetta ympärilleen.

Toinen näkökulma, *luova kokonaisvaltainen kokemusten ohjaaja*, syventää edellistä ammattikuvaa. Tanssinopettaja nähdään kehollisena, tanssitaidollisena kasvattajana ja kannustajana oppilaan iästä riippumatta. Hän toimii holistisena ja vuorovaikutteisena tanssipedagogina, opastajana ja ohjaajana.

Tanssinopettaja on vuorovaikutteinen opastaja ja ohjaaja, joka avaa mahdollisuuksia yksilön kehontuntemuksen kehittämiseksi, luovuuden kasvattamiselle ja tanssin kokemiselle.

Tanssinopettaja antaa avaimia yksilölle oman identiteetin tutkimiseen, itsevarmuuden kehittämiseen sekä kokonaisen minuuden löytämiseen (Tanssinopettajaopiskelija, Oamk.)

Kolmannessa, *kulttuuriyrittäjä ja tuottaja* puolella tanssinopettajaksi opiskelevat näkevät tapahtumatuotannon opinnot erittäin tärkeäksi osaksi koulutustaan. Heille tanssinopettajan identiteettiin ja työnkuvaan kuuluu yrittäjämäinen asenne, yrittäjyys, sekä erilaiset tapahtuman luonteen täyttävät tapahtumat² (ks. kpl.3 *Tapahtuman luonne ja sen tekijät*).

Opiskelijat ilmaisivat tapahtumatuottamisen kuuluvan elimellisesti tanssinopettajan ammattiosaamiseen. Pienemmässä työyhteisössä, jossa

² eng. *events*

yhteisö järjestää tapahtumat itse, on työyhteisön etu, että tanssinopettajalla on tapahtumatuotannon taitoja. Yksi opiskelijoista huomauttaa, että tanssinopettajan arkeen kuuluu niin sanottu säätäminen. Opiskelijat kokevat, että tuotannon opinnoista on ollut erittäin paljon hyötyä, vaikka tapahtuman tuottamista haluttaisiinkin ehkä vältellä. Silti sen koetaan olevan normaali osa tanssinopettajan arkea.

3.2 Tanssinopettajien ammattiopintojen opetussuunnitelmat

Olen vertaillut kaikkien Suomen tanssinopettajaksi kouluttavien laitosten opetussuunnitelmia keskenään. Tarkoituksena on ollut kartoittaa tietoa siitä, miten opetussuunnitelmissa on nostettu esille tanssinopettajan työnkuvaan liittyvä tapahtumatuotannollinen ja yrittäjämäinen työnkuva.

Jokaisessa ammattikorkeakoulussa on huomioitu tuotannollinen opetus, mutta ne tuntuvat irrallisilta opinnoilta, jotka täytyy opiskella, jotta opiskelija tietää perusasiat tuotannosta. Kurssien opintopistemäärälliset laajuudet eivät kohtaa aiheiden sisällöllisen laajuuden kanssa.

Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun teatteri- ja tanssipedagogiikan maisterikoulutus ohjelmassa ei näy yhteyttä ammattikorkeakoulujen tuotannon kursseihin. Ohjelmassa ei ole lainkaan tarjolla tuotannon, yrittäjyyden tai johtajuuden kursseja. Maisterikoulutusta tarjoavana ohjelmassa Teatterikorkeakoulun tulisi kyetä tarjoamaan opiskelijoiden jatkokoulutusta ammattikorkeakouluista saaduille opeille. Näitä voisivat olla esimerkiksi monitaiteellisten ja –alaisten yhteistyöproduktioiden tuottaminen, sekä toteuttaminen ja taidepedagogista johtajaksi -kurssi. Edellinen kurssiehdotus voisi pitää sisällään muun muassa luovan johtajuusmenetelmän opiskelua, ja muiden johtamismallien tiedostamista.

Tällä hetkellä Teatterikorkeakoulussa on mahdollista opiskella edellä mainittuja aiheita pilottikurssilla *ammattina taiteilija* Taideyliopiston yhteisten opintojen kautta keväällä 2014 (Taideyliopisto – yhteisen opetuksen keskuksen toiminta 2014.)

Oulun ammattikorkeakoulussa on huomioitu yrittäjäopinnot ja tapahtumatuotannolliset opinnot kaikkia muita kouluja selkeästi kokonaisvaltaisemmin. Opiskelijoilla on vapaasti valittavissa opinnoissa esimerkiksi yrityshautomo –kurssi, jonka aikana on mahdollista kehittää ja käynnistää oma yritystoiminta. Tämän lisäksi opiskelija opiskelee opetussuunnitelmansa puitteissa tapahtumantuottamista, tanssiproduktioiden tuottamista (tätä on myös muiden koulujen opetussuunnitelmissa) ja yrittäjyyttä (Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajien opetussuunnitelma 2014.)

Erinomainen esimerkki opiskelusta Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajaopiskelijoiden tapahtumatuotantoon oman ammatin kautta toimii FolkJam -tanssiliikuntamuoto³. Opiskelijat pääsevät opintojensa aikana mukaan ammattimaisesti toimivan FolkJam –tiimin toimintaan. Näin he saavat suoraa käytännönkokemusta tuotannon eri osa-alueista.

3.3 Muna vai kana: tanssinopettaja vai tanssitaiteilija?

Suuri dilemma tanssinopettajana toimiessa on oman luovan työn ja opetuksen yhdistäminen. Moni opettajista kokee oman taiteellisen työn lisäävän inspiraatiota opetuksensa sisältöihin ja prosessiin. Toivottua olisi pystyä yhdistämään sekä ajallisesti että varallisesti niin tanssitaiteilijan kuin

³ FolkJam® on uusi, suomalainen tanssiliikuntamuoto, jonka ovat kehittäneet Oulun seudun ammattikorkeakoulun tanssinopettajaopiskelijat ja alan ammattilaiset. FolkJamia on kehitetty jo vuodesta 2007 (FolkJam 2014.)

tanssinopettajankin työt. Tällaisesta hyötyisivät niin opettaja, oppilas kuin oppilaitoskin.

Dialogin ja pedagogisen rakkauden kautta toimiva tanssinopettaja ja luovan työn tekijä tarjoaa tanssinkokemuksen kautta ihmisille moniulotteisia kokemuksia ympäristöstä, yksilöstä itsestään ja muista kanssaeläjistä. Tanssinopettaja nähdään muun muassa kasvattajana, opastajana, innostajana, ohjaajana, kanssakulkijana ja taitelijana. Moni-ilmeinen työnkuva lisää haasteita ja työtaakkaa intohimoisen taiteen tekemisen ja opettamisen ohessa. Tanssinopettajalle onkin tärkeää jatkuvasti päivittää omaa opettamistaan, mutta myös omaa työnkuvaa ja työkenttää.

Arkeen kuuluu pidettävien tuntien suunnittelua, tuntien pitämistä, arviointia ja muuta toimistotyötä, kuten tiedotteiden kirjoittamista ja lähettämistä, oppilaslistojen päivitystä ja niin edelleen. Monet opettajat ovat myös opetuskausinaan vastuussa tai osa-vastuussa erinäisten tanssinäytösten ja tanssikilpailumatkojen toteuttamisesta. Tanssialan toimijat ovat tyypillisesti kooltaan pieniä tai keskisuuria yrityksiä, jolloin markkinointi ja tiedotus kuuluvat usein tanssinopettajien työhön.

Moni tanssinopettaja kaipaa taiteellisen työn tekemistä ja alallamme monien projektien tuottajat ovat myös itse luovan työn tekijöitä. Koska lähes kaikki teokset ja projektit pyörivät apurahojen voimin, on niihin haastavaa saada palkattua tuottajaa. Apurahojen tulisi vain auttaa ja mahdollistaa alan ammattilaisten taiteellinen työskentely. Valitettavasti näin ei ole. Suurin osa taiteilijoista joutuu tekemään kompromisseja ja tinkimään juuri tuotannollisista henkilöresursseista. Tämä taas vähentää heidän aikaansa itse luovan työn parista ja kiinnittää heidät niin sanotusti toissijaisiin, mutta teoksen valmistumisen kannalta itse asiassa oleellisiin asioihin kuten; tiedottaminen, salien varaaminen, budjetointi, rahan kerääminen, yleisön herättely, yhteistyökumppaneiden hankinta ja muut yllättävät hoidettavat

asiat. Tällöin luovan työn tekijästä tulee työnantaja, tuottaja ja työntekijä. Hänestä tulee yrittäjä.

Wilenius (2004, 12) kirjoittaa: ”Luovuus on asia, jota ei voi pakottaa, mutta sille voidaan luoda edellytyksiä.” Suomalaisen yhteiskunnan kehityksen kannalta on ehdottoman tärkeää edistää luovuuden mahdollisimman monimuotoista ja moniarvoista ympäristöä. Riittävän mosaiikkimainen kulttuuritoimijoiden kenttä mahdollistaa niiden toimijoiden esille pääsyn, jotka todella pystyvät luomaan uutta ja viemään sitä kansainvälisesti eteenpäin. Dialogissa elävä monimuotoinen yhteisö pystyy myös tarjoamaan ideahautomaita ja tukiverkostoja, joissa pienetkin yrittäjät ja toimijat pääsevät nousemaan ylöspäin.

Koulutukset valmistavat opettajat mahdollisimman monipuolisesti ja kaikki resurssit hyväksikäyttäen. Tanssinopettajalle itse tanssin ja taiteen tekeminen on sitä, mistä hän ammentaa inspiraatiotaan itse opetukseen. Työviikkojen ja tuntien venyessä suhteettoman pitkiksi jää taiteellisen työn osuus pieneksi ja vaativaksi toteuttaa. Yhden teoksen tekeminen vaatiikin itse luovan työn ja harjoittelun lisäksi suunnattoman paljon tuotannollisia työtunteja.

Mikä on tanssinopettajan suhde tanssinkenttään? Tanssinkentällä katsotaan toimijoiksi useimmiten erilaisissa ryhmissä, teattereissa ja freelancereina toimivat tanssijat ja koreografit. Tanssinopettajalla on erilainen koulutus kuin tanssijoilla tai koreografeilla, koska hän tekee päätyökseen lähtökohdiltaan erilaista työtä kuin tanssija tai koreografi. Tanssinopettaja taiteellista työtä tekemänä ihmisenä sijoittuu kuitenkin myös tanssinkentän puolelle. Hänestä muodostuu mielenkiintoinen ”väliinpuotoaja”, joka toimii sekä taiteilijana että taidekasvattajana. Tieto-taidoiltaan tanssinopettajan täytyykin olla juuri tästä syystä hyvin laaja-alaisesti koulutettu.

Oulun ammattikorkeakoulun opiskelijat kokivat oman taiteellisen työn tekemisen tanssijana ja koreografina hyvinkin mahdolliseksi toteuttaa. He

eivät nähneet omassa taiteilijuudessaan minkäänlaista ongelmaa. Yksi opiskelija oli kyselyä tehtäessä uuden luovan projektin parissa:

Tällä hetkellä haluan tehdä videoteoksen, joka käsittelisi tanssin ja laitesukelluksen yhdistämistä. Koen mahdolliseksi, olen ottanut asian tiimoilta jo yhteyttä mahdollisiin yhteistyökumppaneihin (Tanssinopettajaopiskelija, Oamk.)

Tanssinopettajan oman taiteellisen työn aktiivisuus tuo myös lisää katsojia ja kokijoita tanssinkentälle. Uuden yleisön saavuttaminen ja resurssien kasvattaminen puhuttavatkin jatkuvasti taiteen ammattilaisia.

Jos esitystoiminta, tiedotus ja markkinointi eivät ulotu oman kentän ulkopuolelle, on uutta yleisöä hankala saavuttaa. Tämä taas rajaa pois uusia toimintamahdollisuuksia ja esilläolon foorumeita, jotka ovat elintärkeitä lajin kuin lajin säilymiselle ja kehitykselle (Markkula 2014.)

Markkula kirjoittaa juuri siitä, kuinka tanssia voisi kokonaisvaltaisemmin tuoda esille eri asiayhteyksissä. Tanssinopettajien, tanssijoiden ja koreografien, sekä muiden tanssinkentällä toimivien olisi hyvä yhdessä alkaa ideoimaan ja toimimaan tuotannollisen osaamisen kehityksen puolesta. Tanssinopettajat voisivat tuoda tapahtumallisiin yhteyksiin uutta näkökulmaa ja lähestymistapaa kohdata yleisö. Kohderyhmän syvällisestä ymmärtämisestä, luovuudesta ja osallistamisesta voi tehdä prosessin, jonka seurauksena esimerkiksi erilaiset yritykset⁴ voivat saada alkunsa. Mielestäni tällekin suunnalle on oltava rohkea ja avoin.

⁴ Tämä voidaan nähdä laajana käsitteenä. Yritys- ja yhteisömuotoja ovat muun muassa yksityinen elinkeinon harjoittaja, kommandiittiyhtiö, avoin yhtiö, osakeyhtiö ja yhdistys (Patentti- ja rekisterihallitus 2014.)

On tärkeää ymmärtää, että luovuus ja korkeatasoinen liiketoiminta eivät kumoa toisiaan. Taiteelliseen tasoon ja tuottamiseen panostamalla voidaan saada hyviä tuloksia, kun ymmärretään ensin miten kulttuurisesti arvokasta ja luovaa työtä voidaan tehdä suunnitelmallisen liiketoiminnan rinnalla yhtä aikaa (Wilenius 2004, 12.)

3.4 Tapahtumatuotannon ja yrittämisen kurssit

Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajakoulutuksessa tuotannon kurssi on nimeltään tanssitapahtumatoiminta. Kurssin laajuus on neljä opintopistettä. Osaamistavoitteena opiskelijalla on, että hän osaa toimia tanssitapahtumien järjestämiseen liittyvissä tehtävissä. Tehtäviä ovat suunnittelu, toteutus, arviointi ja kehittäminen. Sisältönä kurssille on tanssitapahtumien järjestäminen ja niihin kuuluvat prosessit. Toisin sanoen opiskelija osallistuu Arktiset askelet –tapahtuman ja TANSSIA! –näytösten järjestämiseen.

Tanssin ammattiopintojen tavoitteena on perehdyttää opiskelija tanssialan keskeisiin tunnuspiirteisiin sekä niiden tieteellisiin tai taiteellisiin perusteisiin siten, että opiskelija kykenee itsenäisesti työskentelemään tanssinopettajana, asiantuntijatehtävissä, kehitystyössä ja yrittäjänä (Oulun ammattikorkeakoulu – tanssinopettajan tutkintosuunnitelma 2013.)

Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajakoulutus on mielestäni edistyksellinen korostaessaan yrittäjämäistä asennetta ja antaessaan opetusta kyseisestä aiheesta. Ouluun onkin noussut monta uutta luovaa tanssialan yritystä, joka on suoraa tulosta Oulun ammattikorkeakoulun tuotannollisen koulutuksen vahvuudesta.

Kyseiset uudet tanssialan yritykset, sekä loput Suomen tanssikouluista ovat kooltaan mikro-, pieniä-, tai keskisuuria yrityksiä eli lyhennettynä *pk-yrityksiä*.

Euroopan komission määritelmien mukaan mikro-yritys on henkilöstömäärältään alle 10 hengen yritys. Pieni yritys on taas henkilömäärältään alle 50 henkilön yritys ja keskisuuri on alle 250 henkilön yritys. Määritelmään vaikuttaa myös yrityksen liikevaihto ja taseen loppusumma. Toisin sanoen pk-yritysten henkilöstömäärä on alle 250 työntekijää, sen vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa (Euroopan komissio 2006.)

Juuri luovien alojen pienyrittäjät ovat niitä, joiden voimin kehitämme ja työllistämme yhteiskuntaamme eteenpäin. Yleisten rahoitusongelmien suhteen on yhteisöjen hyvä myös huomioida, että juuri pk-yritykset voivat hakea Euroopan komissiolta erilaisia tukia ja saada tukea myös riskisijoittajilta ilman, että menettävät pk-yrityksen aseman (Euroopan komissio 2006.) Toivoisin pienten tanssialojen yritysten lähtevän rohkeasti kokeilemaan yhteistyötä myös ammattialojen yli ja ehkä tätä kautta myös löytämään uusia taloudellisia tukikanavia yrityksilleen.

Euroopan komission jäsen sekä yritys- ja teollisuustoiminnan vastaava Günther Verheugen on sitä mieltä, että ”Mikroyritykset sekä pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) ovat Euroopan talouden vetureita. Ne ovat tärkeä työllistäjä sekä yrittäjyyden ja innovoinnin lähde EU:ssa, joten ne edistävät merkittävästi kilpailukykyä ja työllisyyttä” (Euroopan komissio 2006, 3).

4 TAPAHTUMAN LUONNE JA SEN TEKIJÄT

Maslowin (1943) tarvehierarkian perusteella on katsottu, että tarve voi laukaista tarpeen tapahtumille. Samojen tarpeiden voidaan katsoa olevan myös päämotivaattorit ikivanhalle tavalle järjestää tapahtumia (Bladen & Kennel & Abson 2012, 4-8.)

Tapahtuma katsotaan hetkelliseksi ja tavoitteelliseksi ihmisten kokoontumiseksi. Tapahtuman ei tarvitse olla aina etukäteen suunniteltu ja aikataulutettu, jolloin puhutaan spontaanista tapahtumasta. Molempia, suunniteltuja ja suunnittelemattomia, tapahtumia yhdistää niiden hetkellisyys (Bladen & Kennel & Abson 2012.) Tällöin esimerkiksi tanssikoulujen lukujärjestyksen mukaisia tanssitunteja ei voida kutsua tapahtumiksi, niistä puuttuu tapahtuman määrittämä hetkellisyys.

Nykyään tietotekniikan ollessa suuressa osassa ihmisten jokapäiväistä kommunikaatiota, on tapahtumien luonnekin saanut uusia ulottuvuuksia. Internet tarjoaa mahdollisuudet kansainvälisiin, maailmanlaajuisiin kokouksiin, konferensseihin ja luentoihin (Bladen & Kennel & Abson 2012, 4-8.) Tapahtuman määritelmän kautta myös mikä tahansa esitys on tapahtuma: performanssista oopperaan.

Sisällöllisesti tapahtuma katsotaan aina olevan jollain tavalla uniikki tapaus, jonka muodollisuus voi vaihdella siihen osallistuvien ihmisten määrän kanssa. Jopa joka vuosi pidettävät tapahtumat ovat erilaisia luonteeltaan (Bladen ym. 2012, 4-8.) Myös Kolanen puhuu siitä, kuinka Arktiset Askeleet - tanssitapahtuma on joka vuosi erilainen. Vuosittain työryhmä haarukoi ja pohtii tapahtuman kehittämistä tuleviksi vuosiksi, unohtamatta kuitenkin sen tunnusmerkkinä ja johtotähtenä toimivaa tanssikasvatuksen tematiikkaa. (Kolanen 22.1.2014).

Tapahtumien uniikki ja hetkellinen luonne ei kuitenkaan voi vaikuttaa siihen, että esimerkiksi vuosittain tapahtuvilla tapahtumilla ei voisi olla pitkälle tähtääviä tavoitteita. Tuottajalla ei ole tarvetta ”synnyttää” joka vuosi tapahtumaa uudestaan, vaan kuten Kolanen mainitsee: (tuottaja) kehittää tapahtumaa sen perusidea kunnioittaen. Tapahtumien hetkellinen ja uniikki luonne vaativat sen tuottajilta paljon. Lähtökohtaisesti tapahtumien toteuttaminen vaatii samoja tuotannollisia asioita, vaikka aihe tai tavoite poikkeaisikin toisistaan merkittävästi (urheilu, kulttuuri, markkinointi ja niin edelleen).

4.1 Moniottelijana tuottaja: Deadlinesta toiseen

Tuottajan nimike kulttuurialalla on verrattain laaja käsite. Yhdessä produktiossa tuottaja voi parhaimmillaan hankkia rahoitusta kirjoittamalla apurahahakemuksia. Hän voi etsiä sponsoreita, budjetoida esityksen, järjestää harjoittelutiloja ja aikatauluja. Tuottaja voi siivota, olla kahvilanpitäjä ja palkata lipunmyyjät tai myydä lippuja itse. Tuottajan on oltava innostunut teoksensa markkinoija kaikkialla toimintaympäristöissä. Toisin sanoen hänen tulee keskittyä markkinointiin mahdollisimman paljon, puhua mielellään suomea, ruotsia, englantia, venäjää, espanjaa ja ranskaa. Tuottaja maksaa kaikille palkat, on ohjaajan tukena ja selvittelee prosessin aikana ilmenneitä ristiriitoja (Heikinheimo 2002, 21; Kekäläinen 2002, 21). Työnkuva ei ole helppo ja tehtäväälistä voisi jatkaa loputtomiin. Avaan tuottajan työnkuvan sisältöä tutkimuksen pääasetelman eli tanssinopettajan näkökulman kautta. Mitä on tapahtumatuottajan työ?

Tapahtumantuottaja on vastuussa tapahtuman järjestämisestä. Hän tietää, mitä tehdään ja tullaan tekemään sekä ohjaa kysyjän eteenpäin.

Tuottaja kehittää ja mahdollistaa tapahtuman ottaen sen jokaisen yksityiskohdan huomioon. Tanssinopettajaopiskelijat listaavat tapahtumatuottamisen osa-alueiksi esimerkiksi aikataulujen tekemisen, harjoitusaikataulujen laatimisen, tapahtumailmoittautumisten

vastaanottamisen, majoitus- ja ruokailutietojen keräämisen, kustannuslaskelmien laatimisen ja muiden työntekijöiden ohjaamisen. Luettelo heijastaa selkeästi opiskelijoiden kokemuksia Arktiset Askeleet - tanssitapahtumasta, jossa muun muassa vastaanotetaan tanssikatselmuksiin ilmoittautuneet ja kerätään majoitus- sekä ruokailutietoja.

Tanssinopettajaopiskelijat kokivat myös tuottajan delegointitaidot tärkeäksi. Näin yhden henkilön (tuottajan) työmäärä ei nouse valtavaksi. Kolanen nostaa haastattelussa esille tapahtumien luonteen ja kuinka tuottajana on muokkaututtava jokaisen aikataulun mukaan.

Mä tykkään siitä, että tää on sellaista työtä jossa saa tehdä pikku asioita ja toisaalta ihanaa on se, että ne asiat valmistuu. -- En erityisesti tykkää, että pitää tehdä kauheen montaa tapahtumaa päällekkäin, koska silloin se kaikki pikku nippelitieto -- Toisaalta siellä on se deadline, jonka jälkeen myöskin pöytää putsaantuu: Deadlinesta toiseen, se ei aina ole helppoa, mutta siinä on myös se onni ja autuus, että sitten kun se tapahtuma on ohi niin se on ohi. Ja sitten seuraavaan (Kolanen 22.1.2014.)

Tanssinopettajan taidepedagoginen koulutus heijastuu hänen työssään tapahtuman tuottajana. Tanssinopettajaopiskelija pystyy myös pedagogiikan ja tuotannon kurssien vuoropuhelun kautta löytämään yhteyksiä pedagogiikan ja tapahtumatuotannon välille. Tanssinopettajaopiskelijat mainitsevat vastauksissaan tapahtumatuotannollisten opintojen olevan tärkeä osa heidän koulutusta. Tulevassa työssään he todennäköisesti tavalla tai toisella hyödyntävät tuotannontaitoja (esimerkiksi kevätnäytöksiä järjestäessä).

Tapahtumatuotannolliset kokemukset jo tanssinopettajakoulutuksessa näyttävät käytännönläheisesti toteen tanssinopettajan mahdollisuudet oman

alansa kehittäjänä ja luovana toimijana. Tämän olen saanut kokea myös itse tanssinopettajaopiskelujeni aikana Savonia-ammattikorkeakoulussa ja Taideyliopiston Teatterikorkeakoulussa.

4.2 Kokemuksia tanssinopettajana tapahtumantuotannosta

Valmistuin vuonna 2012 Savonia ammattikorkeakoulusta tanssinopettajaksi. Tein opinnäytetyöni otsikolla *Tuottajana teoksessa, Case: Bang Bang!*. Opinnäytetyö tutki Bang Bang! -teoksen tekijöiden tuotannollista prosessia jälkikäteen. Bang Bang! esitettiin neljän Savonia-ammattikorkeakoulun Musiikin- ja tanssin yksikön opiskelijan opinnäytetyönä.

KUVA 1. Bang! Bang! musiikki- ja tanssiteoksen juliste

Kuopio on vilkas ja hyvin toimiva kulttuurikaupunki, joka näkyy aktiivisena tanssi- ja musiikkikentän toimintana. Bang Bang! -teos oli ensimmäinen musiikki- ja tanssiopettajaopiskelijoiden yhteistyöproduktio, joka yhdisti musiikin ja tanssin kokoillan showksi. Olin teoksessa tuottaja-koreografi-ohjaaja-esiintyjä-puvustaja-valosuunnittelija. Suurimmaksi osaksi tein juuri sitä, mihin opintoni eivät olleet minua valmistaneet. Näytökset olivat 18.2.2011 ja 23. - 25.5.2011 Itäisen tanssin aluekeskuksen teatteritilassa Sotkulla. Toisen esitysjakson mahdollisti perustamamme Bang Bang! ry.

Teoksen ensimmäiset näytökset toteutettiin Savonia ammattikorkeakouluun musiikki- ja tanssiopettajien opinnäytetyönä. Bang Bang! herätti Kuopiolaisen yleisön kiinnostuksen, joka näkyi palautteen, yleisön ja esitystoiveiden määrässä. Tästä seurauksena Bang Bang! ry perustettiin ja näin musiikki- ja tanssiesityksen, sekä muiden taiteellisten töiden kokonaisvaltainen tuottaminen mahdollistui paremmin. Bang Bang! ry:n kuului puheenjohtaja Anna Kemppainen, rahastonhoitaja Asta Väisänen, sihteeri Taina Ilmarinen ja varapuheenjohtaja Soja Heino, jotka vastasivat myös taiteellisen työn tekemisestä. Töitä oli paljon ja moni hallinnollinen asia yllätti meidät yhdistyksen työntekijöinä.

Prosessin aikana opin paljon, varsinkin suhteessa yhdistyksen perustamiseen ja muuhun tuotannollisen toiminnan osa-alueisiin. Koko Bang Bang! – projekti oli niin suuri, että vastaavaa oppimiskokemusta ei Savonia ammattikorkeakoulun tanssinopettaja linja pystynyt tarjoamaan, vaikka juuri vastaavaan projektiin olisi monessa ammattikorkeakoulussa mahdollisuuksia.

Bang Bang! -teosta ennen olen ollut tekemässä mukana yhteistyöproduktiota Viltti Hukassa. Viltti Hukassa oli Savonia ammattikorkeakoulun tanssinopettajaopiskelija voimin tehty lasten tanssisatu, joka esitettiin vuonna 2010 Kuopion Pakkaspäivien yhteydessä Kuopion Musiikkikeskuksen valohallissa. Teoksen tuotannollinen vastuu oli jaettu Savonia ammattikorkeakoulun tuottajan kanssa, sisällöllinen tuotos koostui

opiskelijoiden työpanoksesta. Elämyksellisyys ja lasten kokonaisvaltaisen kokemuksen luominen olivat tekijöillä kiintopisteenä ja tämä toteutuikin erinomaisesti.

Tälläkin kertaa Viltti hukassa -esitys on taidolla, tyyllillä ja harkiten tehty kokonaisuus. Kun kohderyhmänä ovat pääosin päiväkotilapset, Viltti hukassa luottaa viisaasti vahvaan elämyksellisyyteen tiukan tarinallisuuden sijaan (Löf, R. 2010.)

Huomionarvoista oli päämäärätietoinen ja aktiivinen ryhmätyö ja tuotannon eri osa-alueiden tasapuolinen jakaminen ja oivaltaminen.

Jotta valmis ja menestyksenkäs prosessi saadaan tuotettua, vaatii se tekijöiltään innostuneisuutta ja ryhmätyötaitoja. Molempien, Bang Bang! :n ja Viltti Hukassa lähtökohtina olivat elämyksellinen ja työryhmälle uusi tapa tehdä taidetta. Kiinnekohtana molemmille teoksille oli tarjota yleisölle mahdollisimman kokonaisvaltaisia kokemuksia. Työryhmien innostuneisuuden kautta teokset saivat kiitettävästi jatkumahdollisuuksia.

KUVA 2. Viltti Hukassa teoksen tekijät vuonna 2010

Omat Savonia ammattikorkeakoulun tanssinopettajaopintoihin liittyvät tuotannon opinnot pitivät sisällään Teot -tanssisarjan tuotantoa. Vuorotellen tuotantoryhmään kuului noin kuusi opiskelijaa, jotka tuottivat muiden opiskelijoiden tanssi-illat yhden lukukauden osalta.

Savonia ammattikorkeakoulun tanssinopettajakoulutuksen työelämä tieto – kurssi pitää sisällään tanssin kenttään tutustumista paikallisten työelämäyhteyksien välityksellä: palkkausta, työhakemuksia, työsopimuksia, apurahoituskanavia, tuotannollisia tehtäviä sekä rekrytointia. Kurssi on kolmen opintopisteen kokonaisuus (eli 81h) (Savonia ammattikorkeakoulun tanssinopettajien opetussuunnitelma 2014.)

Aloitin opintoni vuonna 2012 Teatterikorkeakoulun tanssi- ja teatteripedagogiikan maisteriohjelmassa. Opintoihin ei kuulu tapahtumatuotannollisia opintoja. Teimme kuitenkin ryhmätyönä toisella vuosikurssilla Eeva Anttilan ideoiman taiteellispedagogisen tapahtuman, josta inspiroituneena päätin tehdä Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajaopiskelijoiden kanssa hieman vastaavan kokemuksellisen tapahtuman.

Teatterikorkeakoulun taiteellispedagogisen tapahtuman prosessi kesti noin puoli vuotta ja piti sisällään monia vaiheita. Tapahtuma ja sen kaikki osat olivat kuitenkin pääsääntöisesti ryhmälähtöisiä. Taiteellispedagoginen tapahtuma, *INVERSA*, oli avoinna kävijöille kolme päivää kello 09.00-21.00. Tarkoituksena oli tarjota vierailijoille elämää rikastuttavia kokemuksia. Halusimme taideopettajaopiskelijoina tarjota ihmisille tilaisuuden tulla ihmettelemään elämää, kenties oppimaan itsestä ja muista jotain uutta, sekä löytämään onnen ja rauhan hetkiä monitasoisen kohtaamisen kautta.

KUVA 3. Taiteellispedagogisen INVERSA -tapahtuman juliste

INVERSAN prosessi oli niin tiivis ja raskas, että meille ei jäänyt tekijöinä aikaa toteuttaa onnistunutta tapahtuman tuottamista. Tämä on valitettavaa, sillä juuri tällaisessa taidepedagogisessa tapahtumakonseptissa tanssinopettajalla on mahdollisuus yhdistää taidepedagogiikka ja tuotannonharjoittelu toisiinsa. Meille oli onneksi osoitettu tuottaja, mutta informaatiokatkosten ja rajallisen ajan takia emme saaneet tekijöinä välitettyä tuottajalle toivomaamme kohderyhmää saati tuotanto ideoita. Tapahtuma olisi ansainnut suuremman kävijämäärän ja oikeat kohderyhmät tarvitsemansa informaation ajoissa. Tällaisen konseptin luominen ja kehittäminen oli uusi innovaatio, ja juuri sellaista tanssinopettajien tapahtumatuottaminen onnistuessaan voisi olla.

Jokainen projekti on opettanut huomioimaan ja tekemään tasaisesti töitä jokaisen tuotannon osa-alueen hyväksi. Innostunut ja motivoitunut ryhmätyö palkitaan varsinkin, kun jokaisen oma työalue on selvillä.

4.3 Tapahtumatuotannon kolme osa-aluetta

Tapahtumatuotannollinen prosessi pitää sisällään kolme tärkeää osa-aluetta: tapahtumaa edeltävä suunnittelu ja konkreettinen tekeminen, itse tapahtuma, sekä jälkityöt. Näistä osa-alueista INVERSAN tapauksessa kaksi ensimmäistä olivat keskiössä ja viimeinen täysin näkymättömissä.

Tapahtumatuotannon kolmea osa-aluetta voisi verrata myös syklisyytensä kautta kokemukselliseen oppimisprosessiin: Kolbin (1939-) kokemuksellisen oppimisen ympyrämalliin tai hermeneuttiseen kehään. Molemmissa oppimistapahtuma on kehittyvä ja syvenevä prosessi, joka lähtee liikkeelle esiymmärryksestä ja jatkuu kokemuksen, käsitteellistämisen ja reflektion kautta uuden oppimiseen ja taas syvenevän syklin etenemiseen (Learning – Theories 2014.)

Sama tapahtuu myös tuotannollisessa prosessissa. Ensin tehdään runsaasti tapahtumaa edeltävää valmistelevaa työtä esimerkiksi varaamalla tiloja ja tuottamalla sekä harjoittelemalla taiteellista työtä: tämä on **esituotanto** vaihe. Sen jälkeen tulee itse tapahtuma, joka pitää sisällään **tapahtumaiikaisen toiminnan** esimerkiksi festivaali, näyttely tai kevätnäytös. Kolmas eli **jälkituotanto –vaihe** pitää sisällään esimerkiksi asiakkaiden ja työntekijöiden palautteen, uusien yhteistyökumppaneiden kartoittamisen, sekä koko tapahtuman reflektion. Tämä on juuri jatkon, uuden oppimisen kannalta todella tärkeä vaihe! Jokaisessa tapahtumassa on parannettavaa, mutta on erittäin tärkeää käydä jälkiprosessi läpi. Näin todetaan mitä tehtiin ja miten tehtiin, sekä onko tapahtumaa mahdollista toteuttaa uudestaan samalla tavalla vai hieman muunneltuna. Neljäs vaihe voisi olla reflektion jälkeinen toteutus: uusiokäyttö ja kierrätys.

Tässä olisi yksi erinomainen keino kasvattaa tanssikentän ongelmallisen lyhyitä esityskausia. Uuden luomisen sijaan tulisi keskittyä oivaltamaan juuri esitetyn teoksen uusiokäyttömahdollisuuksia. Muun muassa näkyvyyden lisääminen ja yhteistyökumppaneiden päivittäminen voisivat olla näitä jälkituotannon keinoja.

4.4 Case: Tanssitapahtuma Arktiset Askeleet

Arktiset askeleet on valtakunnallinen tanssitapahtuma, joka järjestetään Oulussa. Tapahtuma on lähtenyt liikkeelle pohjoissuomalaisena tanssitaidetapahtumana vuonna 1985 ja kaksi vuotta myöhemmin, vuonna 1987 siitä tuli valtakunnallinen katselmus. Tapahtumassa keskitytään vuorovuosin lastentanssiin ja peruskoulun seitsemänluokkaisten ja sitä vanhempien tanssiin. Vuonna 2014 on lastentanssin vuoro. Arktisten Askelten tunnusmerkkinä on tanssikasvatuksellisuus, joka korostuu vuosittain omalla tavallaan.

Lastentanssitapahtumassa on perinteisen katselmustoiminnan lisäksi usein diskoa, erilaisia tanssityöpajoja ja pupuraati (lasten oma raati). Tavoitteena on saada joka vuosi aikaiseksi yhteisöllinen kokemus, joka vahvistaa niin tanssinharrastajia kuin sitä työkseen tekeviä. Tänä vuonna (2014) tapahtumaan tuodaan osaksi kokemuksellinen ”sivupolku”, joka määrittyy parhaiten sanoilla taiteellispedagoginen oheistapahtuma.

Kolanen nostaa esille Arktisten Askelten tanssikasvatuksellisen lähtökohdan: Katselmus on vain osa itse tanssitapahtumaa, tällöin muu yhteisöllinen toiminta ja oheistapahtumien kautta löydetyt ystävät ja oivallukset nousevat tärkeämmäksi kuin itse kilpaileminen.

Ihmiset jotka tulevat pienemmiltä paikkakunnilta Arktisiin Askeliin näkee monenlaista lajikirjoa.-- todellakin se kirjo on

sieltä, että joku tekee balettia sinne street -lajeihin asti (Kolanen 22.1.2014.)

Tanssikasvatuksellinen näkökulma tulee esille myös katselmukseen valittujen koreografioiden osalta lajien moninaisuuden osalta, mutta myös tanssiteknillisten ajatusten kautta.

Ei pelkästään se, että on teknisesti taitava tanssija tai että ne on jotenkin hiottu huippuunsa ei ole se itseisarvo. Vaan itseisarvona nähdään se, että juuri niille ihmisille jotka siinä ryhmässä tanssii, on niille tehty, niille sopiva kokonaisuus. Elikkä meillä yhtälailla on voinut olla semmosia teoksia, joissa ne tanssijat on aloittaneen vaikka samana syksynä ja ne on ite tehnyt itselleen teoksen, jossa ne pääsee ilmaisee just sitä, mikä on heidän juttunsa (Kolanen 22.1.2014.)

Tärkeää on siis tanssijoiden kokemusmaailmasta kumpuavat teokset, joiden kautta nousevat esille esiintyjien tanssinriemu ja siihen asti opitut tanssiteknilliset asiat. Koko koreografian, tanssijoiden ja muun visualisuuden luoman kokemuksellisuuden pitäisi olla esiintyjilleen lähtökohtaisesti mieleenpainuva ja hyvä kokemus. Vasta seuraavaksi tanssijoiden tunteesta suoraan välittyvänä, katsojat saavat kokemuksen raikkaasta, koskettavasta ja tekijöidensä näköisestä teoksesta. Katsoja, kokija ja esiintyjä luovat yhdessä tilan, jossa molemmat toteuttavat dialogia. Näin tanssikasvatuksellisuus koskettaa jokaista dialogiin osallistujaa.

5 TANSSINOPETTAJAN JA TAPAHTUMAN YHTEINEN YDIN

Tanssinopettajalla on oman kokemuksensa ja koulutuksen kautta syvä ymmärrys tuotteesta. Hän tietää mikä on tuote ja mikä on juuri se, mitä halutaan tarjota ihmisille. Tanssinopettajan vahvuudet ovat siinä, että hän on kouluttautunut pedagogisesti ja katsoo maailmaa taiteen, filosofian ja kasvatuksen luoman verkon läpi. On tärkeää ymmärtää ihmisiä: sitä kuinka he toimivat, mitä he haluavat ja mitä he voisivat haluta.

Kun tämä perustavanlaatuinen ymmärrys ihmisyydestä on valmiina, on enää tarpeellista ymmärtää, kuinka tapahtuman tuotannollinen puoli rakentuu. Se mihin tanssinopettaja voi esimerkiksi tähdätä tapahtuman tuottajana, on tarjota taiteen kautta mahdollisuutta ihmisille kohdata.

Tapahtuman määritelmä on hyvin yksinkertainen ja näin se on myös helppo toteuttaa. Tapahtuma katsotaan hetkelliseksi ja tavoitteelliseksi ihmisten kokoontumiseksi. Tällöin tapahtuman tuotanto on organisaatio ja koordinoija, joka pyrkii toteuttamaan tapahtumien sisällölliset tavoitteet (Bladen & Kennel & Abson 2012, 3.)

Tanssikatselmuksissa ja kilpailuissa juuri taideopettajan näkemys rakkauden kautta oppimisesta tukee ja kehittää kilpailujen sekä katselmusten ilmapiiriä. Kuten Arktiset Askeleet -tanssitapahtumassa, kasvatuksellisuus ja yhdessä oppiminen ovat ne vuosittain toistuvat kantavat teemat. Pelon, epäonnistumisen ja paremmuusjärjestykseen sijoittelun sijaan tapahtumissa on hyvä kannustaa tanssinharrastajia, sekä kollegoita rakastavaan, välittävään ja toisia kunnioittavaan ilmapiiriin.

Katselmuksen tai minkä tahansa taidetapahtuman elämyksen peruslähtökohtana olisi luoda siihen osallistuville turvallinen oppimis- ja elämysilmapiiri. Onnistumisen elämykset, itsensä ylittämiset, erilaisuuden

kohtaaminen ja sen hyväksyminen voisivat olla juuri niitä lähtökohtia tanssinopettajan tapahtuman tuottamiseen. Tanssinopettaja kasvattaa yhteiskuntaan kokonaisvaltaisesti toimivia ja kokevia yksilöitä, sekä ryhmän jäseniä, joidenka positiiviset ja elämykselliset kokemukset tulevat tanssin ja taiteen parista.

5.1 Opiskelijoiden näkemyksiä tapahtumantuottajan työstä

Opiskelijoiden vastauksista nousi esille selkeästi se, että he ovat opiskelleet Mira Kolasen kanssa tapahtuman tuotantoa Arktiset Askeleet - tanssitapahtuman parissa. Tapahtumantuottajan työ on ”sitä, mitä Mira meidän koulussa tekee”, tuottaja ”tietää kaikesta kaiken” on ”joka paikan höylä” ja lopulta hän on se joka tietää, mitä tehdään ja mitä tullaan tekemään, sekä osaa ohjata kysyjän eteenpäin. Kuitenkin opiskelijoiden vastauksia tarkkaan tutkittaessa kaiken tämän delegaatio- ja työlistan alta paljastui erilainen, syvempi kuva tuottajan osaamisesta.

Tapahtuman tuottaja nähdään selkeästi työryhmän kokoojana ja ohjeistajana. Tällaisessa yhteisössä tuottajasta tulee työryhmän johtaja. Työryhmä koostuu tanssi- tai taidetapahtumia selvittäessä luovista tekijöistä ja tästä johtuen ryhmää voidaankin kutsua luovaksi asiantuntijaorganisaatioksi, jonka johtajana tuottaja toimii. Opiskelijat nostivat tuottajan pedagogisiksi osaamisalueiksi hänen vuorovaikutustaitonsa ja kykynsä kannustaa ja positiivisesti rohkaista työntekijöitään.

Huuhka (2010, 24-36) kirjoittaa *luovasta johtamisesta*. Luova johtaja ei patriarkallisesti ja hierarkkisesti määritä omaa paikkaansa suhteessa muihin työntekijöihin. Sen sijaan luovassa johtajuudessa keskeiseksi ja kaiken toiminnan, sekä olemisen määrittäjäksi nousee holistisuus. Luovassa asiantuntija organisaatiossa toteutetaan Rauhalan holistista maailmakäsitystä, joka on käsitystä siitä, kuinka olemme kokonaisvaltaisesti

yhtä maailman kanssa. Tällaista luovan johtamisen mallia voidaan vielä tarkemmin kutsua *kvanttijohtamiseksi*.

Kvanttijohtaja käyttää arvostusta ja luottamusta johtamisen välineenä. Tunnuspiirteitä tällaiselle humanistiselle ja voimaannuttavalle johtamistavalle ovat jatkuva dialogisuus, empaattisuus, yhteistyö, vähäinen tai delegoitu kontrolli ja joustavuus, oikeudenmukaisuus, itsensä toteuttaminen ja henkinen vapaus.

Opiskelijoiden aineistosta nousi selkeästi esille näkemys voimaannuttavasta tuottajasta. Tuottaja tarvitsee pedagogisia taitojaan kohdatessaan työntekijöitä. Hän kohtaa heidät ihmisinä, ja osaa ohjeistaa heitä, huomioiden erilaiset oppimistavat. Tällä tavalla tuottaja vaikuttaa positiivisesti ja kannustavasti työntekijän minäkuvaan. Mielenkiintoista on, että tämä ajatus voimaannuttavasta tuottajasta on lähes identtinen toisen kysymyssarjan vastauksen kanssa.

Kysymyksenä oli: Mitä tanssinopettajan työ pitää mielestäsi sisällään, mikä tanssinopettaja on? Tähän vastaa kansantanssia syventävänä aineenaan opiskeleva tanssinopettajaopiskelija: ”Tanssinopettaja antaa avaimia yksilölle oman identiteetin tutkimiseen, itsevarmuuden kehittämiseen sekä kokonaisen minuuden löytämiseen.” Tähän liittyy vahvasti tanssinopettajan syvälinen tietoisuus omasta olemisestaan, ihmiskäsityksestään ja arvoistaan. Näin ollen tanssinopettajan toimiessa tapahtumatuottajana, hänen tuottajuudessa yhdistyy **johtajuus, taidepedagogiikka ja luovuus**.

KAAVIO 1. Tanssinopettaja tapahtumantuottajana

Huuhka (2010, 30-36) on löytänyt johtamismallin, joka edustaa aikaisemmin kuvailemani kvanttijohtajuuden parasta ydintä. Tätä kutsutaan *palvelevaksi johtajuudeksi*. Palveleva johtaja voi käyttää tilanteesta riippuen erilaisia keinoja, mutta hänen perusasenne, toiminnan pohja ja ydin on rakkaus. Rakkaus, joka rakentuu syvälliselle ja kestäväälle intohimolle sitoutua palvelemaan.

Tästä muodostuu keinojen sijaan palvelevan johtajan johtamisfilosofia. Palvelevan johtajan johtamisfilosofiaan liittyy käsitys, sekä syvällinen vastuuntunto henkilöstöstä (johdettavista), jotka koetaan kanssaihmisinä. Itse organisaatio käsitetään kestäväen kehityksen pohjalta ja johtamisfilosofian kautta organisaation toimintaympäristöstä koetaan vastuuta samalla tavalla kuin sen henkilöstöstä (Huuhka 2010, 30-36.) Taidepedagogiikassa puhutaan käsitteestä pedagoginen rakkaus⁵, joka vastaa lähes täysin palvelevan johtajan johtamisfilosofiaa.

⁵ ks. kpl. 2.3 *Taidepedagogiikka monipuolisena yhteiskunnan osana*

5.2 Pelosta pois! Suuntana innostaminen

Koulutusteni aikana kiinnostukseni taiteen ja tapahtumatuotannon toisiaan tukeviin mahdollisuuksiin on kasvanut entisestään. Kulttuurialoilla on mahdollisuus tuoda esille uusia tapoja havainnoida maailmaa ja kaikkia sen osia, mukaan lukien markkina- ja yritysmaailmaa. Mahdolliset yhteistyökuviot itsenäisinä toimijoina markkina- ja yritysmaailman kanssa sekä monitaiteellisissa produktioissa, lisäisivät työkentän ja mahdollisesti työllistymisen varmuutta.

Erityisen tärkeää on välttää ammattitaidottomuuden diktatuuria, jonka Wilenius (2004, 12) kuvailee pitävän sisällään klikkiytymistä, keskinkertaisuutta ja keskinäistä kateutta. Nämä ohjailevat lopputulosta, jossa ”sisäpiiriläiset jakavat toisilleen etuisuuksia”.

Tanssinopettajat kasvattajina ja taiteen tekijöinä kaipaavat lisää tietotaitoa tapahtumatuotannollisista työkaluista. Tätä kautta on mahdollista saada yhtäläistä varmuutta esimerkiksi yleisökontaktien luomiseen ja itse luovan työn tekemiseen. Tanssinopettajien (ja muidenkin taiteilijoiden) tulee olla tekijöinä ja toimijoina rohkeita ja ennakkoluulottomia talousmaailman kiemuroita lähestyttäessä. Kaikkea ei kuitenkaan tarvitse, eikä pidä osata tehdä itse. Täytyy tietää mistä voi hakea apua ja kuinka liikemaailman lainalaisuudet toimivat. Yhä enemmän tarvitaan taiteilijoita, jotka osaavat toimia yritysmaailman kanssa yhteistyössä. Nämä taiteilijat toteuttavat rehellisesti omaa taidettaan, mutta pystyvät herkistämään itsensä myös markkinatalouden muutoksille. (Juurakko & Kauhanen & Öhage 2012, 7; Wilenius 2004, 17) Tuotantokuvioiden perusteellinen selvittäminen vähentää pelkoja ja lisää uutta intoa tarttua hyödylliseksi koettuihin tekijöihin.

Monien taiteilijoiden ja opettajien kauhun kohde ovat sanat tuotteistaminen ja yrittäminen. Ne herättävät pelkoa oman taiteen sisällön arvon menettämisestä ja työn rahallistamisesta. ”Modernistiseen taidekäsitteeseen

liittyy vahvasti taiteen sisäinen ”pyhä”, siksi joidenkin on vaikea liittää sen piiriin kaupankäyntiä.” (Toijonen 2/2007, 4) Kulttuurin ja taiteentuottajien mielessä on pelko ”itsensä myymisestä”, kun tarjoudutaan toimimaan yritystoimijoiden kanssa. Yhtäläillä yrityspuolella on pelko yksisuuntaisesta sponsoroinnista, jossa he eivät saa mitään takaisin. Pelot ovat siis yhtä suuria. Keskeinen huolenaihe ja yhteistyön este onkin kulttuuri- ja taloustoimijoiden heikko kommunikaatiokyky toistensa kanssa. Tarvitsemme foorumeita, missä tapahtuisi tasa-arvoista vuorovaikutusta. Parhaimmillaan keskinäisen vuorovaikutuksen onnistuessa syntyy molemminpuolista oppimista ja kompetenssien vaihtamista. Tällaisessa tilanteessa raha ei enää näyttele ratkaisevaa roolia (Wilenius 2004, 17.)

On meidän, taiteen tekijöiden ja opettajien tehtävä löytää itsellemme sopivat tavat hyödyntää markkinatalouden kenttää. Ja tästä seuraten luoda niistä itseä ja yhteisöä hyödyttäviä, sekä kiinnostavia käytäntöjä.

Tanssinopettajien ei tarvitse luoda uutta markkinatalouden varjelemaa tahmeaa verkkoa, johon ihminen etsiessään yhteyttä toiseen menee ja joutuu kiinni. Vaihtoehtona voisimme kehittää uuden tavan lähestyä tapahtuman tuottamista. Tarjoamme toisillemme kaipaamaamme yhteisöä, paikkaa missä voi kokea olevansa tärkeä osa muita. Individualismista yksilöä kunnioittavaan yhteisölliseen elämään ja tapahtumiin. Kuten Mahatma Gandhi on sanonut: ”Meidän pitää olla se muutos, jonka haluamme nähdä”.

Yksi hyvä työkalu tanssinopettajan tapahtumatuotantoon on sosiokulttuurinen innostaminen, jonka ideologisissa perusteissa vaikuttavat useat filosofit, kuten Paolo Freire.

5.3 Työkaluna innostaminen

Etymologisesti innostaminen tarkoittaa elämän antamista, yhteisön puolesta toimimista, suhteeseen asettumista ja toimintaan motivoitumista.

Innostaminen on tapa herättää ihmisen tietoisuutta ja organisoida toimintaa, sekä kasvattaa ihmisten välistä kommunikaatiota ja subjekti-subjekti suhteen kehittämistä⁶ (Kurki 2000, 19.)

Tärkeää onkin aidon dialogin kautta tarjota ihmisille mahdollisuutta kasvattaa omaa osallistumista ja tiedonhakua. Hyvin organisoitu ja verkotettu tapahtuma tarjoaa osallistujilleen niin lähestyttävän pinnan, että itsensä ylittäminen ja uusien asioiden oppiminen tapahtuu kuin vahingossa. Tapahtuman tekijöille on palkitsevaa, kun subjekti-subjekti suhteen kehitys laajenee osallistujien keskuuteen ja sitä kautta muihin ympäristöihin.

Kulttuurinen demokraatio toimii kanavana, jonka kautta pyritään lisäämään ihmisen omaa osallistumista. Osallistumisen katalysaattorina toimii sosiokulttuurinen innostaminen. Perustavoitteena on sellaisen osallistumisen lisääminen, missä ihmiset ovat todellisina toimijoina oman arkielämänsä ja siten myös kulttuurinsa tuottajia. Innostaminen on siis kasvatuksellinen toimintamuoto yhteiskunnan parantamiseksi. Sosiokulttuurisen innostamisen käsitteinä toimivat tanssipedagogille hyvin tutut termit: yhteisöllisyys, osallistuminen, herkistyminen, dialogi, luovuus ja toimintaan sitoutuminen (Kurki 2000, 14.)

Sosiokulttuurinen innostaminen on ihmisten elämänlaadun kehittämiseen liittyvien, osallistuvaan pedagogiikkaan perustuvien sosiaalisten käytäntöjen yhdistelmä. Käytäntöjen lopullinen tavoite on edistää ihmisten omaa osallistumista kulttuuriseen kehitykseensä luomalla tilanteita ja mahdollisuuksia ihmisten väliselle kommunikaatiolle ja vuorovaikutukselle (Kurki 2000, 21.)

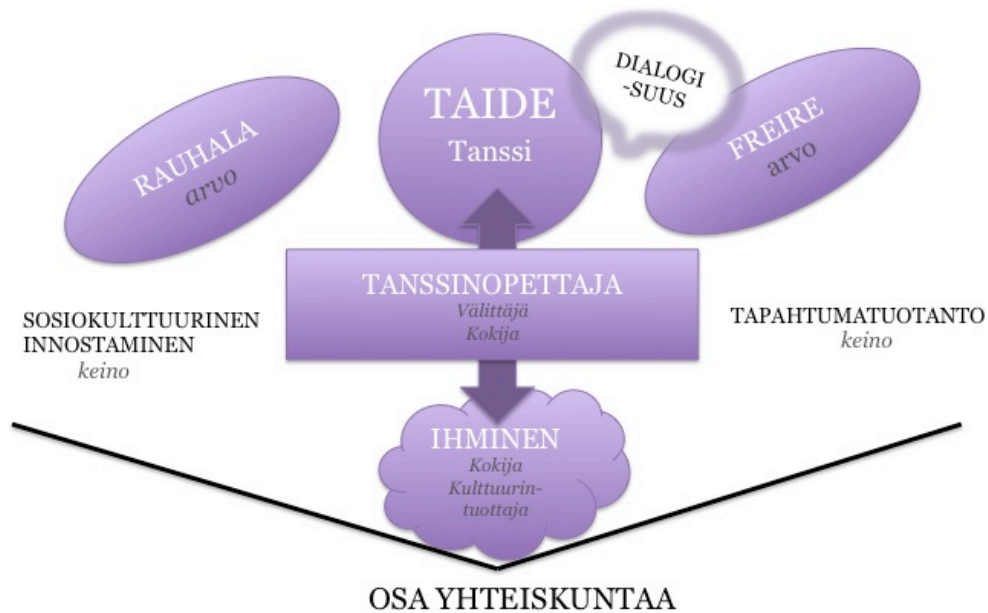
⁶ vrt. Buberin (1993) Minä-Sinä –suhde

Vapaa-ajan lisääntyminen on osaltaan ollut vaikuttamassa innostamisen syntyyn. Vapaa-ajan harrastukset ovat saaneet kasvatuksellisia ulottuvuuksia ja ne tarjoavat myös mahdollisuuden rentoutumiseen ja persoonalliseen kehittymiseen (Kurki 2000, 19.) Pääasiallisesti tanssinopettaja ja hänen työyhteisönsä tarjoavat ihmisille juuri vapaa-ajan toimintaa, jonka kautta tanssinharrastaja voi rentoutua, mutta myös oppia. Tanssinopettaja tekee töitä suurimmaksi osaksi tanssinharrastajien parissa, mutta osa tanssinopettajista toimii myös ammattiin valmistavissa oppilaitoksissa.

Sosiokulttuurinen innostaminen tarjoaa toimintansa kautta sellaisia tavoitteita, jotka toimivat myös tanssin koulutuksessa ja työkentällä: Opetusohjelmien taustalla ja luovien organisaatioiden johtajien visioiden tukena. Lähtökohtaisina tavoitteina on tukea ja saada liikkeelle niitä kykyjä, jotka ovat olemassa. Tavoitteena on motivoida, herättää, vahvistaa ja koordinoida yksilöiden ja ryhmien voimia, sekä innostaa heidän osallistumistaan sosiaaliseen, kasvatukselliseen ja kulttuuriseen toimintaan (Kurki 2000, 23.)

5.4 Sokeripalana pohjalla

Jäsennän tutkimuksen näkökulmia tanssinopettajan tapahtumatuottamisesta KAAVIO 2. avulla.

KAAVIO 2. Mistä tanssinopettajan tapahtumatuottaminen on tehty?

Kaaviossa *kursiivilla* on kirjattu kyseisen aiheen tehtävät ja ydin. **Arvoja** ovat Lauri Rauhalan holistinen ihmiskäsitys ja Paolo Freire dialogisuus. Arvot määrittelevät sitä, miten tanssinopettaja tuottaa, kohtaa ja luo sisältöjä. **Keinoja** tanssinopettajalle ovat sosiokulttuurinen innostaminen ja tapahtumatuotanto. Ihminen eli kokija voidaan nähdä myös kulttuurin tuottajana taidetapahtuman näkökulmasta katsottuna. Dialogisuus on kaikessa se välittäjäaine, joka luo yhteyksiä kaikkien osa-alueiden välillä. Loppujen lopulta kaikki yksiköt ovat yksin ja yhdessä osa yhteiskuntaamme. Seuraavaksi perehdyn kaavion kohtiin yksityiskohtaisemmin.

Kaikki kolme (tanssinopettaja, taide/tanssi, ihminen/kokija) kietoutuvat ja vaikuttavat toisistaan. Tämä on lähtökohta, jotta dialogisuus toteutuisi tapahtuman jokaisessa vaiheessa. Tanssinopettaja on ollut ensin taiteen

kokijana ja haluaa jakaa, sekä välittää muille omasta kokemuksestaan. Hän tarjoaa muille mahdollisuutta toteuttaa itseään ja kokea maailmaa taiteen kautta. Tätä kautta tanssinopettaja on välittömässä yhteydessä ihmisen eli toisen kokijan kanssa. Taide on lähtökohtaisesti aina muutoksen kohteena, sillä on aina joku joka elää dialogissa taiteen kanssa. Näin molemmat vaikuttavat ja kehittyvät.

Ihminen eli kokija on suhteessa tapahtumatuottajana toimivan tanssinopettajan ja taiteen kanssa. Ihminen voi luoda kokemuksensa monella tavalla esimerkiksi katsojana tai tekijänä. Kokiessaan jotain ihminen tuottaa uutta taidetta, josta tanssinopettaja saa inspiraationsa. Uuden taiteen ja uuden oivaltamisen säteet kantautuvat myös ensimmäisen subjekti-subjekti suhteen ulkopuolelle. Tästä syntyy taiteentekemisen sykli, jossa ihminen toimii kulttuurintuottajana.

Arvojen ja taiteen vaikuttaessa tanssinopettajaan hän tuottaa yksilölle ja ryhmille kokemuksia. Kokemusten teemat vaihtelevat, mutta koska koulutetun tanssinopettajan arvomaailmat kannattelevat häntä, on hän välittäjänä osallisena koko yhteiskunnan kokemukseen.

Tapahtumatuotanto ja sosiokulttuurinen innostaminen ovat keinoja, joiden kautta tanssinopettaja välittää taidekokemuksia ihmisille; kokijoille ja kulttuurin tuottajille.

Kun yhdistämme kaavion osaksi suurempaa kokonaisuutta, näemme kuinka suuren vaikutuksen pienikin tapahtuma voi tehdä. Tapahtumalla tavoitetaan suurempia ihmisryhmiä ja yhteisöjä. Tapahtumatyypeistä esimerkiksi festivaalit houkuttelevat paikallisia päättäjiä rahoittamaan itseään, koska festivaalit tarjoavat vierailijoita ja rohkaisevat kaupallisia sponsoriyhteistöitä. Festivaalit (tai tapahtumat yleisesti) tuovat kulttuurisia kokemuksia asukkaille laajentamalla ja levittämällä taiteen yleisöä. Parhaimmassa tapauksessa festivaalit voivat motivoida paikallisia luovan taiteen yhteisöjä

kehittämään itseään (Bowdin & Allen & O'Toole ym. 2008, 14-15.) Samalla tavalla luovan taiteen yhteisöjen kehittäessä itseään he tulevat kehittäneeksi oman ympäristönsä kulttuurihistoriaa ja taidekäsitystä.

LOPUKSI

Tämä tutkimus on opettanut minulle paljon niin tanssinopettajien koulutuksesta kuin tuotannon, johtajuuden ja taidepedagogiikan sisällöistä. Tutkimuksen kautta valmiit kokemukseni tanssinopettajan tapahtumatuotannosta ovat saaneet syvempää sisältöä ja perusteluja. Olen löytänyt paljon tukea niin kirjallisuudesta kuin keskusteluista eri koulutuslaitosten opiskelijoiden ja opettajien kanssa. Oulun ammattikorkeakoulu toi paljon tutkimukseen ja yllätyin positiivisesti siellä toteutettavista projekteista ja kursseista. Ehkä kyseessä onkin se kuuluisa ”Oulun innovatiivinen hulluus”.

Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettaja koulutusohjelmassa ollessani ja oppilaiden vastauksia tutkiessani huomasin omat tapani katsoa tanssinopettajaa ja hänen työnkuvansa. Minun näkökulmani pohjaa paljon taidetanssinopettajan olemukseen. Niinkin yksinkertainen asia kuin se, että tanssinopettajia on myös muitakin toi työhöni valtavasti sisältöä ja ulottuvuutta: On esimerkiksi kilpatanssinopettajia, kansantanssiopettajia ja showtanssinopettajia. Ja jokainen heistä katsoo asioita oman työkenttensä kautta. Osa kilpailee ja käy ulkomailla, toiset antavat paljon yksityistunteja ja kolmannet pitävät kansanperinteitä yllä jalostaen niitä itsensä ja yhteisönsä näköiseksi.

Kuitenkin meitä kaikkia yhdistää kolme oleellista asiaa: tanssi, oppilas ja tämä yhteiskunta missä olemme. Näin ollen voidaan puhua tanssinopettajasta, sillä vain se mitä opetetaan muuttuu, mutta miten opetetaan ja mitä opetetaan liikkeen ohella pitäisi lähtökohtaisesti olla kaikilla samaa: Ihmiskäsitys, dialoginen kohtaaminen, vuorovaikutus ja lähtökohdat tapahtumien tuottamiseen.

Tuottajalla käsitetään olevan monia rooleja taiteilijan innovaation

esiintuomiseksi. Yksi taiteilijan taiteentekemisen näkökulma on, että taidetta käytetään sosiokulttuurisen hyvinvoinnin ja sosiaalisen eheyttämisen välineenä. Halonen (2012) näkee kirjassa *kurkistuksia kulttuurituottajan tulevaisuuteen*, että tällöin taiteilija toimii innostajana ja yleisön rooli on olla osallisena. Tämä tuntuu oikealta. Kuitenkin puhutaan taitelijasta taiteentekijänä. Taidepedagogi tai taideopettaja ovat selkeästi tekijöinä tekstin ulkopuolella.

Projektissa, missä taide nähdään osallistavana ja taiteilija innostajana, on taidepedagogilla annettavanaan paljon. Mielenkiintoinen kysymys onkin: Mihin kategoriaan taidepedagogi sijoittuu tällä taiteenkentällä? Jos kulttuurituottajat puhuvat vain taiteen tuottamisesta taiteilijoille, on mielestäni tarvetta tarkentaa tietämystä kentästä. Koska on olemassa erilaiset koulutukset tanssijoille, koreografeille ja tanssinopettajille, tulisi tämä erityisesti huomioida myös kulttuurituotannon puolella. Toki taidepedagogit haluavat ja tekevät myös samaa taiteellista työtä kuin tanssijat ja koreografitkin, on heillä myös mahdollisuus tehdä työnsä kautta toisenlaista taidetta. Varsinkin, kun puhutaan osallistavasta ja innostavasta yleisöyhteistyöstä.

Halonen (2012) jatkaa kirjoittamistaan tuottajan ja taiteilijan yhteistyöstä osallisuuteen tähtäävän projektin osalta: Tuottaja rakentaa ja luo tiloja taiteilijan ja yleisön kohtaamiselle. Näitä paikkoja on useimmiten työpaikat, päiväkodit, vanhustentalot eli siellä missä osallistujatkin ovat. Tuottajalta vaaditaan taitoja kyetä perustelemaan toimintaa rahoittajille. Taiteelliset arvot perusteluiden pohjana eivät enää riitä ja näin tuottajan on löydettävä tässä osallisuuteen tähtäävässä prosessissa oikeat perustelut. Joita Halosen mukaan voivat olla esimerkiksi osallistujien hyvinvoinnin parantuminen taiteen kautta ja se, että osallisuuden kautta kasvatetaan uusia taiteen ystäviä. Myöskin tuottajalta odotetaan monipuolisen osallistavien menetelmien tuntemusta.

Tanssinopettajien tapahtumatuotannollinen opetus tulisi juuri pitää sisällään edellisten tehtävien opettelua: Tilojen rakentamista, luomista ja yhteistyötahojen kanssa toimimista. Rahoitukseen vaadittavia perusteluja, mahdollisia rahoituskanavia, sekä omien pedagogisten taitojen hyödyntämistä niin taiteellisessa kuin tuotannollisessakin prosessissa. Koen, että juuri ammattikorkeakoulut ovat ensisijaisen tehtävän äärellä tuoda konkreettisesti tanssinopettajaopiskelijoiden koulutukseen mukaan tapahtumantuotannon ja yrityksellisyyden.

Oulun Ammattikorkeakoulun esittäväntaiteen tanssinopettaja koulutusohjelmassa on jo huomioitu hienosti ne moninaiset mahdollisuudet opettaa ja tehdä tapahtumantuotantoa taiteessa. Tätä lisää ja tarkemmin hahmoteltuna. Voisiko yrittäjyyden ja tuottajuuden, luovuuden ja pedagogiikan saada virtaamaan käsikädessä koko nelivuotisen koulutuksen läpi?

Koin ja koen haasteelliseksi tanssinopettajien koulutukseen liittyvät tuotannonpuolen opinnot. Joko niitä ei ole ollenkaan, tai ne ovat hyvin erikoisessa asemassa muihin opintoihin nähden. Pedagogiikan, didaktiikan, teorian ja käytännön lävitse pitäisi kulkea myös tapahtumatuotannon opinnot. Olisi tarpeellista päivittää näkymää tulevaan työnkuvaan ainakin selkeyttämällä ja tukemalla tulevaa yhteistyötä tuottajien ja yrittäjien kanssa.

Haluan korostaa, että tärkeintä on juurikin tuoda tapahtuman tuottaminen esille ja käytäntöön opiskelijoiden oman kokemusmaailman, sekä tulevan työn kautta. Kaikkien ammattikorkeakoulujen, joissa opiskellaan tanssinopettajiksi olisi hyvä tarjota ammattitaitoisia, innovatiivisia ja verkostoituneita tanssikentän yrittäjyshautomoja. Kaikkien ei tarvitse perustaa yritystä vaan vain ne, jotka kokevat sen omaksi alueekseen. Sen sijaan jokaisen olisi hyvä tietää ja osata käyttää tuotannon työkaluja, sekä osa-alueita omassa työssään.

Ehdotan, että Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun teatteri- ja tanssipedagogiikan maisteriohjelma ottaisi vastuulleen tanssinopettajan jatkokoulutuksen tapahtumatuotannosta ja yrittäjyydestä. Tämä tapahtuisi johtajuuskoulutuksen ja suurempien monitaiteellisten (jopa kansainvälisten) produktioiden tuottamisen kautta. Näin tanssinopettajan tieto-taito syventyisi siirryttäessä ammattikorkeakoulutuksesta yliopistotasoiseen maisterikoulutukseen. Pääpainona palveleva johtaminen, joka tarjoaisi myös käytännön kautta kokemuksia erilaisten projektien ja vastuutehtävien johtamisesta.

Kaiken taustalla on ajatus, että taidepedagogit löytäisivät itselleen vastuullisemman paikan yhteisöjen ja yhteiskunnan taidekasvattajana sen moninaisessa merkityksessä. Vaikka tämä tutkimus on kirjoitettu tanssinopettajan näkökulmasta koen, että tutkimusta voi lukea monien eri alojen kautta. Toivoisin, että saatuja ideoita hyödynnettäisiin mahdollisimman monipuolisesti ja hyvässä yhteistyössä, sekä dialogissa. Kehittämällä koulutusta ja antamalla tanssinopettajille mahdollisuuksia ja työkaluja kehittää ammattitaitoaan (myös muiden kuin taiteentekijöiden kanssa) luo itsenään perusteluja taiteen, kulttuurin ja taidekasvatuksen olemassaolon tärkeydelle. Unohtamatta myöskään pienyritysten panosta koko yhteiskunnan taloudelle ja luovuudelle.

LÄHTEET

Bowdin, G. Allen, J. O'Toole, W. Harris, R. McDonnel, I. 2008. Event Management. Australia: John Wiley & Sons Australia Ltd.

Bladen, C. Kennel, J. Abson, E. Wilde, N. 2012. Events Management: An Introduction. London & New York: Routledge.

Euroopan komissio. 2006. PK-yritysten uusi määritelmä. *Käyttäjän opas ja ilmoitusmalli*.

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_fi.pdf [viitattu 10.2.2014]

FolkJam. 2014. <http://www.folkjam.fi/folkjam/> [viitattu 20.3.2014]

Freire, P. 2005. Sorrettujen pedagogiikka. Suom. Joel Kuortti. Tomperi, T. (toim.). Tampere: Vastapaino.

Halonen, K. (toim.). 2012. Tuottaja 2020: kurkistuksia kulttuurituottajan tulevaisuuteen. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu, kulttuuri ja luova-ala.

Hirsijärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 1997. Tutki ja kirjoita. 11.painos. Jyväskylä: Gummerus.

Hooks, B. 2007. Vapauttava kasvatusta. Alkuteos: *Teaching to Transgress: Education as the practice of freedom*. Suom. Jyrki Vainonen. Vuorikoski, M. Rekola, H. (toim.). Helsinki: Kansanvalistusseura.

Huuhka, M. 2010. Luovan asiantuntija organisaation johtaminen. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino.

Joutsenvirta, M. Uusitalo, L. 2009. Kulttuuriosaaminen: Tietotalouden taitolaji. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.

Juurakko, A. Kauhanen, J. Öhange, U. 2012. Kulttuurista liiketoimintaa. Vaasa: Sananjuuri.

Kauppinen, E. 2007. Kasvattajan rakkaus: vastavuoroisen pedagogiikan mahdollisuus. Teoksessa Aittola, T. Eskola, J. Suoranta, J. (toim.). *Kriittisen pedagogiikan kysymyksiä*. Tampere: Tampereen yliopiston kasvatustieteiden laitos, 79-96.

Kurki, L. 2000. Sosiokulttuurinen innostaminen. Tampere: Tammer-Paino.

Laine, T. 2010. Miten kokemusta voidaan tutkia?: Fenomenologinen näkökulma. Teoksessa Aaltola, J. & Valli, R (toim.). *Ikkunoita tutkimusmetodeihin II: Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin*. 3.painos. Juva: WS Bookwell, 28-45.

Learning - Theories. 2014. Experiential Learning (Kolb). *Learning – Theories: knowledge base and webliography*. <http://www.learning-theories.com/experiential-learning-kolb.html> [viitattu 1.8.2014]

Löf, R. 2010. Nannan ja Napin fantasiamatka kutittelee kaikkia aisteja. *Savon Sanomat nettiartikkeli*.

<http://www.savonsanomat.fi/uutiset/kulttuuri/tanssi/nannan-ja-napin-fantasiamatka-kutittelee-kaikkia-aisteja/1012847> [viitattu 27.2.2014]

Markkula, O. 2014. Ammattilaisuus kansantanssissa. *Liikekieli.com verkkolehti*. <http://www.liikekieli.com/archives/6538> [viitattu 29.1.2014]

Mira Kolasen avoin haastattelu 22.1.2014. Oulu. Haastattelija Soja Heino. Heinon yksityisarkisto.

Oulun ammattikorkeakoulun esittävän taiteen koulutus. 2014.

http://www.oamk.fi/koulutus_ja_hakeminen/nuoret_suomenkielinen/koulutukset/esittava_taide/ [viitattu 4.4.2014]

Oulun ammattikorkeakoulun tanssinopettajakoulutuksen tutkinto-ohjelmat 2013-2014. 2014.

http://www.oamk.fi/koulutus_ja_hakeminen/opiskelu_oamkissa/opinto-opas/koulutusohjelmat/?sivu=oj_kuvaukset&opas=2013-2014&code=6045&vuosi=13S14K [viitattu 13.12.2013; 10.2.2014]

Patentti- ja rekisterihallitus. 2014. Yrityksen perustajalle.

http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yrityksen_perustajalle.html [viitattu 3.4.2014]

Perttula, J. 2012. Mikä tekee kokemuksen tutkimisesta fenomenologista?: Fenomenologisen ajatteluni kehityspolkuja. Teoksessa Kiviniemi, L. Koivisto, K. Latomaa, T. Merilehto, M. Sandelin, P. Suorsa, T. (toim.). *Kokemuksen tutkimus III: teoria, käytäntö, tutkija*. Tampere: Juvenes Print, 319-336.

Rauhala, L. 1993. Humanistinen psykologia. Helsinki: Yliopistopaino.

Rouhiainen, L. Fenomenologis- hermeneuttinen tutkimusote. *Minäkö tutkija?*. <http://www.xip.fi/tutkija/0401.htm> [viitattu 27.2.2014]

Sandqvist, V. 2013 Yhteisen opetuksen keskuksen toiminta 2013-2014.

http://www.teak.fi/general/Uploads_files/OPEK_toiminta_2013_2014_ver2.pdf [viitattu 25.5.2014]

Savonia ammattikorkeakoulu. KT12 Tanssinopettajan koulutusohjelma.

<http://portal.savonia.fi/amk/fi/node/209?yks=KO&krtid=230&tab=6&krtid2=11023> [viitattu 27.2.2014]

Skinnari, S. 2000. Pedagoginen rakkaus: Kasvattaja elämän tarkoituksen ja ihmisen arvoituksen äärellä. Juva: WS Bookwell.

Toijonen, S. 2007. Iris unelmatyössään: Taiteen ehdoilla maailmanmarkkinoille. *Arsis* 2/2007, 2-4.

Tuohimaa, M. 2001. Emmanuel Levinas ja vastuu Toisesta. *Niin & Näin* 3/2001, 35-39.

Ulvinen, V-M. 2012. Ymmärtävää sosiologiaa: Fenomenologisen sosiologian näkökulma kokemuksen tutkimukseen. Teoksessa Kiviniemi, L. & Koivisto, K. & Latomaa, T. & Merilehto, M. & Sandelin, P. & Suorsa, T (toim). *Kokemuksen tutkimus III: Teoria, käytäntö, tutkija*. Tampere: Juvenes Print, 49-71.

Wilenius, M. 2004. Luovaan talouteen: Kulttuuriosaaminen tulevaisuuden voimavarana. Helsinki: Edita Prima.

LIITE 1

Kyselylomake, Oulun ammattikorkeakoulun kulttuurialanyksikkö, tanssinopettajaopiskelijat 2vsk. ja 4vsk.

Vastaa kysymyksiin rehellisesti ja juuri niin kuin tällä hetkellä koet asioiden olevan. Vastauksia käytetään nimettömänä Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun tanssipedagogiikan (TAO) maisteriohjelman taidepedagogisessa opinnäytetyössäni, joka käsittelee teidän vastauksienne pohjalta sitä, kuinka tanssinopettaja kokee tapahtumatuotannon osaksi omaa työtään. Vastaamiseen menee aikaa noin 30min. Kiitos vielä kerran ajastasi ja ajatuksistasi!

Sukupuoli:

Ikä:

koulu, linja, vuosikurssi:

Tanssinopettajaopiskelijana

Mitä on tähän mennessä jäänyt mieleesi tanssinopettajan opinnoista?

Listaa kolme tärkeintä asiaa, jotka olet tähän mennessä opinnoissasi oppinut.

Mitä tanssinopettajan työ pitää mielestäsi sisällään, mikä tanssinopettaja on?

Tanssinopettajan arki ja arvot

Teetkö opintojen ohella oman alan töitä? Millaisia ryhmiä opetat?

Kuinka koet tanssinopettajan osana yhteiskuntaa?

Minkälaista työtä toivot tekeväsi tulevaisuudessa?

Millaisia arvomaailmoja haluat edustaa ja edistää tanssinopettajana?

Miten toivot arvojen välittyvän tanssinopettajan arjessa?

Tanssinopettajan taiteellinen työ

Onko sinulla toiveita saada toteuttaa itseäsi taiteellisesti opetustyön lisäksi?

Millaisista taiteellisista töistä unelmoit ja koetko ne mahdollisiksi toteuttaa?

Tanssinopettaja tapahtumatuotannossa

Mitä on mielestäsi tapahtumatuottajan työ?

Koetko, että tanssinopettajan on hyvä osata tuottaa tapahtumia?

Miksi tämä tieto ja taito on tanssinopettajalle hyväksi?

Miten tanssipedagogiikkaa voi mielestäsi hyödyntää tapahtumatuotannossa?

Entä kuinka koet tapahtumatuottajan työn yhdistyvän tulevaisuudessa tanssinopettajan työhösi?

Arktiset Askeleet ja Oamk

Kuinka koet Arktisten askelten tuotannollisen työn yhdistyvän muihin tanssinopettaja opintoihisi Oulun ammattikorkeakoulussa?

Miksi yrittäjäyys ja tapahtumatuotannon opinnot ovat mielestäsi tarpeellisia tanssinopettajan tutkinnossa?

Mitä kehittämisideoita sinulla olisi tarjota koskien edellisen kysymyksen aihealueita?

Kiitos vastauksistasi ja ajastasi!